

ARBETAR MAKT

nr 3-76
Årg.5 2kr

FACKET MOT ARBETARNA: KLUBBORDFÖRANDEN PÅ SCANIA-VABIS FÖRSÖKER ÖVERTALA ARBETARNA ATT ÅTERGÅ VID VILD STREJK 1964

FACKET SPLITTRAR KAMPEN ENAR

KLUBBVALEN ☆ BYGGNADS ☆ SURTE
PORTUGAL ☆ SPANIEN ☆ RADIO-TV

FACKVALEN: INGEN KAMPPLATTFORM

Sedan Socialdemokratiska Arbetarpartiet (SAP) beslutade sig för att bilda Landsorganisationen (LO), har den fackliga verksamheten i Sverige varit en i huvudsak socialdemokratisk angelägenhet. Även om man från början gjort en klar boskillnad mellan fackliga krav och de "politiska" kraven - arbetarmassorna skulle sysselsätta sig med den ekonomiska kampen, medan partiet sysslade med den politiska - så är partipolitiskt och fackligt sammanflätat på ett sätt som finner få motsvarigheter i andra länder. Samtidigt har de politiska rörelser som stått till vänster om SAP (ibland även de till höger) velat göra samma kraftigt markerade skillnad mellan "politiskt" och "fackligt", givetvis därför att de själva inte är i stånd att vinna inflytande över LO på sin partipolitiska anknytning.

Denna boskillnad mellan "fackligt" och "politiskt" har efterhand försvunnit i svenska LO, såväl i svenska arbetares föreställningsvärld som på det organisatoriska planet. Socialdemokratiska arbetare har år ut och år in lagt sin röst på sossarnas lista i fackvalen praktiskt taget oberoende av hur korrupt

ta, klassförrädiska etc. de fackligt aktiva sossarna varit på den egna arbetsplatsen. Man har röstat som om det gällde ett riksdagsval och inte lokala fackliga angelägenheter. Denna trend har VPK (förr: SKP) försökt häva i över femtio år utan synbar framgång, ibland som facklig opposition ("Röda Fackoppositionen"), ibland under eget namn.

Av de organisationer som brukar hänföras till "avgrundsvänstern" är endast en, Förbundet Arbetarmakt, som för en konsekvent linje mot att delta i fackliga val, vi inskränker oss till att agera på fackmöten, delta i fackliga cirklar o dyl. Vi menar att kampen på arbetsplatserna måste organiseras utifrån en *klasssjälständighet* i för detta ändamål avpassade organisationsformer: stormöten, valda strejkkommittéer etc. Skälet härtill är att vi ser den fackliga apparaten som i praktiken en del av statsapparaten, vilken är i händerna på kapitalets ledande fraktion, monopolkapitalet. Av historiska och politiskt-ekonomiska skäl anser vi oss kunna sluta oss till att facket i en revolutionär situation kommer att spela en helt kontrarevolutionär roll, hand i hand

med de som fortfarande bekänner sig till reformismen. Vi måste därför redan idag, som revolutionärer, inleda *fjärmandet* av arbetarklassen från både socialdemokratin/reformismen och dess skugga, fackföreningsrörelsen. Det är en svår och inopportun uppgift, det medges. Man måste ta sin utgångspunkt i det medvetande hos arbetarna som redan finns, hur ofullständigt och utvecklat detta än må vara. Annars startar man diskussionen från en nivå där varje gemensam referenspunkt saknas. Givetvis är arbetarnas medvetande inte enhetligt. Man finner emellertid två tydliga stämningar hos massan av arbetare i inställningen till facket: helt enkelt en pro-facklig och en icke-facklig (ibland rent anti-facklig). Bägge dessa attityder finns i de mest diffusa och virriga tappningar. Men de återfinns också i mycket medveten form. Revolutionärernas uppgift måste vara att försöka utveckla de icke-fackliga stämningarna, ge dem konsekvens och en politisk form.

Motpol

Förbundet Arbetarmakts linje har sin direkta motpol hos en hel uppsjö av andra "avgrundsvänstergrupper" samt VPK. Vi kan nämna de viktigaste: SKP (fd KFML), MLK, KAF och KEG (Kommunistiska Enhetsgrupperna, utbrytare ur KFML(r)). Av övriga grupper av någon som helst betydelse återstår endast två, KFML(r) och FK. Dessas inställning till facket låter sig inte så lätt beskrivas just nu, av det enkla skälet att det hos bägge är på gång en omprövning av deras tidigare linjer. Hos båda organisationerna är ett närmande till en linje: "utnyttja facket som kamporganisation" nå gång. Vi beklagar denna utveckling för FK:s del. Vad gäller "errarna" så var deras tidigare linje inte bättre, trots att den var icke-facklig. Alternativet till arbete inom facket för (r) utgör (utgjorde) inte verklig självständig kamp och organisering, utan att arbetarna skulle underställa sig KFML(r)s ledning.

Vi vill göra det djärva påståendet att medan Förbundet Arbetarmakt söker utveckla en *faktiskt existerande* spontan attityd (den icke-fackliga) till en *medvetenhet*, försöker ovanstående grupper bygga på en attityd till facket som knappast existerar i sinnevärlden: en *allmänt* pro-facklig. Vi menar att skälet till att en arbetare har en positiv syn på facket och dess "insatser" i huvudsak grundas dels på dennes allmänna klasskänsla, dels på det faktum att samma arbetare sympatiserar med ett politiskt parti, SAP, VPK eller något annat, där inställningen till facket utgör en del av en politisk linje. SKP, VPK, KAF osv. kan stå och tala hur mycket som helst om att de älskar facket, att de ämnar försvara facket i alla väder mot lömska angrepp, etc. Deras svar för facket och fackets möjligheter att fungera som en självständig föreelse, skild från "skadligt" partiinflytande, rör inte massan av arbetare det minsta. De socialdemokratiska arbetarna känner sig sällan nämvärt oroade över inskränkningar i den fackliga demokratin. För dessa är det inte *beslutsformerna* (mer eller mindre demokratiska) som är intressanta, utan *beslutens innehåll*. Går dessa i linje med SAP:s politik, är saken klar, annars inte!

Förolämpning

Några tycker kanske att detta är en förolämpning av den svenska arbetarklassen. Men det är inte mera förolämpning än att säga att majoriteten av den svenska arbetarklassen stödjer socialdemokratin, i samma andetag som man konstaterar att SAP är lierade med monopolkapitalet. Vilket också är sant.

Dessutom tycker vi att den bakomliggande idén är fullkomligt riktig: man måste ha en *totalsyn* på samhället, man kan inte dela upp sitt medvetande i ett "fackligt" och ett "politiskt". Enda sättet att övervinna de socialdemokratiska arbetarnas kritiklösa stöd åt sosselinjen i LO är att övertyga dem om att SAP:s politik är felaktig i stort.

De flesta arbetare bryr sig inte om att rösta i fackvalen.

KINA: KAMP INOM BYRÅKRATIN

Bara några få veckor efter att den kinesiske premiärministern Chou En-lai hade dött, hamnade hans handplockade efterträdare i blåsväder. Den sjunde februari talade den kinesiska pressen om den nästan okända Hua Kou-feng som "fungerande premiärminister". Detta kom som en överraskning eftersom Chou En-lai:s närmaste man, Teng Hsiao-peng, hade varit fungerande premiärminister och väntades ersätta Chou själv. De anti-Teng affischer som nu dyker upp attackerar "obotliga kapitalistfarare" och de som, liksom Teng, betonar "stabilitet och enhet" i stället för "klasskamp".

Kampanjen startade i Folkets Dagblad efter ett möte som stöddes av Pekings och Wuhan:s lokala Partikommittéer. Det är där den del av det kinesiska ledarskapet, som organiseras av Mao Tse-tung har en bas.

Av de 29 provinserna och större städerna i Kina, har 12 inte deltagit i attacken. Dessa finns huvudsakligen i söder, där Teng Hsiao-peng själv har en stark bas.

Den nuvarande kampanjen mot "kapitalistfarare" startades inte av det kinesiska folket. Det finns inga tecken på att vanliga arbetare och bönder har någonting att göra med den.

Den verkliga kampen

Den nuvarande kampen som förs i Kina har ingenting att göra varesig med att "återupprätta kapitalismen" eller med att organisera en arbetarnas "klasskamp".

Kapitalismen avskaffades i Kina i början av 50-talet. Kapitalister och godsherrar blev exproprierade av "kommunistpartiet". Produktion av varor för privat profit ersattes med planering av en byråkratiskt närskande klass.

Varken Teng Hsiao-peng eller någon annan kinesisk byråkrat planerar att återupprätta kapitalismen. Och varken Mao eller någon annan av hans byråkratiska fraktion vill ersätta sitt eget klassvälde med verklig arbetarmakt, socialism.

I stället är det kommunistpartiets ledare som debatterar mellan sig själva om hur de ska exploatera de kinesiska arbetarna och bönderna, och hålla kvar sig själva vid makten.

Teng har blivit attackerad för att han har sagt att "det har ingen betydelse om en katt är vit eller svart så länge den fångar möss."

Detta betyder att han inte bryr sig om huruvida allt jordbruk är kollektiverat - han vill ha det jordbruks-system som producerar mest.

Egna jordplättar

Bönderna blir mer och mer intresserade av sina egna jordplättar hellre än att få ackordslön baserad på "arbetspoäng" i regeringsägda kommuner. Detta överensstämmer med ackords- och produktionsbonusssystem för arbetaren i industrin.

Teng är positiv till att använda dessa åtgärder på samma grymma sätt som kapitalisterna gör, för att tvinga arbetarna att öka takten och arbeta hårdare. Han är också för att belöna fabriksdirektörer och kadrer på lägre nivåer med samma privilegier och lyx som toppbyråkraterna åtnjuter.

Mao Tse-tung motsätter sig våldsamt detta. Han tror på ideologisk krigföring för att "övertyga" massorna om att lägga in några dars övertidsarbete utan betalning, för att eliminera bonus och materiella belöningar.

Mao vill också skära ner de lägre byråkraternas privilegier (inte toppens), därför att dessa privilegier ger ett dåligt exempel och skapar ekonomiska problem i ett fattigt samhälle.

Dessa två synsätt är löst organiserade i inofficiella fraktioner i det kinesiska kommunistpartiet, där bittra strider om den ekonomiska politiken utbryter tid efter annan. Men de debatterar helt enkelt bara hur byråkraterna mest effektivt ska kunna kontrollera, och få största möjliga del obetald produktion från, arbetarna.

Arbetarnas och böndernas intressen ligger inte i linje med någon sida i denna kamp mellan byråkraterna. Dock, det faktum att de slåss, kan öppna vägen för egna initiativ bland arbetare och bönder.

Kulturrevolutionen

Det senare började hända vid kulturrevolutionens höjdpunkt 1968, när kampen mellan kommunistpartiets byråkrater vidgade sig i ett uppsving över hela landet som började glida utanför deras kontroll.

I februari 1968 uppmanade en revolutionär organisation, Sheng-wu-lien som bestod av 20 mindre organisationer, till en andra revolution för att ge arbetarna makten.

De sa att hela byråkratin måste störtas, inte bara dom som hade blivit förklarade för "kapitalistfarare" i en fraktionsstrid.

Mao Tse-Tungs supporter vid den tiden, Hua Kuo-feng, samma man som just utnämns till premiärminister, blev säkerhetsminister. Han använde denna makt för att kasta många revolutionärer, arbetare, bönder och studenter i fängelse.

Fraktionsstriderna i Kina kommer kanske att hetta till ytterligare under de närmaste månaderna. Men en ny revolution, frambringad av arbetarklassen, är fortfarande den enda vägen till socialism i Kina.

Ken Brown

Denna artikel om den aktuella politiska kampanjen i Kina är hämtad från den amerikanska veckotidningen *Workers Power*, utgiven av *International Socialists*.

FÖRBUNDET ARBETARMAKT

Kontaktadresser:

FAM, Box 49 035
100 28 Stockholm tel. 08/68 46 79
FAM, Box 154
551 02 Jönköping tel. 036/12 56 70
FAM, Box 31 102
400 32 Göteborg tel. 031/42 30 98
FAM, Box 650
601 15 Norrköping

Tidningen

ARBETARMAKT

utges av Förbundet Arbetarmakt

Argång 5, Nummer 3 1976 (37)

Adress: Tidningen ARBETARMAKT
Box 9028
102 71 STOCKHOLM

Telefon: 08/ 68 46 79

Prenumeration för 12 nummer:

Vanlig prenumeration 30:-
Stödprenumeration 50:-
Garantiprenumeration 100:-

Postgiro vid prenumeration: 38 13 00-3

Postgiro vid redovisning,
ombuds försäljning: 20 21 02-0

Postgiro vid beställning av
enstaka nummer: 20 75 76-0

Postgiro till STÖDFONDEN: 23 71 77-1

Tryck AB prinkipo Offsettryck
Stockholm mars 1976

Ansvarig utgivare: Helena Bertilsson

Detta nummer presslagt den 15 mars

Manuskript och illustrationer till
nästa nummer ska vara redaktionen
tillhanda senast den 7 april.

Eftertryck medges endast med
angivande av källan.

ISSN 0345 - 0325

Finns det en Progressiv nationalism?

SPANIEN

Under de senaste veckorna har det politiska klimatet i Juan Carlos' Spanien ytterligare hettats till.

100 000-tals arbetare i Euskadi (Baskien), Asturien och andra landsändar har varit ute i kamp, på gatan och i fabriker. Den fascistiska maktapparaten, som gör en mängd krampartade försök att verka "demokratisk", har i rädsla för arbetarnas militans tvingats sätta in kravallsnuten. Den har slagit till med brutal kraft och mördat åtminstone sex arbetare, vilket har lett till att kampen har trappats upp ytterligare från arbetarnas sida.

Samtidigt som detta händer snackar den spanska regeringen om att man ska tillåta politiska partier till höger om Kommunistpartiet.

Fascismen har börjat spela ut sin roll som försvarare av den borgerliga diktaturen, då allt större grupper inom den spanska bourgeoisie och statsapparaten vill närma sig Europa och EG. Den spanska regeringens försiktiga attityd till förändringar beror dock inte bara på dess fascistiska tradition och karaktär, som man lätt får för sig när man läser dagspressen, utan också på att man fruktar den spanska arbetarklassen som visat många prov på sin stridbarhet de senaste åren.

"Helig allians"

Det faktum att många borgare börjat "tröttna" på fascismen får det Spanska Kommunistpartiet (PCE) och andra reformistiska och stalinistiska organisationer att hoppa i den "progressiva" bourgeoisieens läckande skuta. I programmet för PCE:s frontprojekt Demokratiska Juntan, talar man sig varm för "Spaniens integration i den europeiska gemenskapen", man vadjar till

de "väpnade styrkornas patriotism och ykesheder" (1) för att på så sätt blidka den spanska borgarklassen och dess knektar.

KFML(r)s och SKP:s gullegris FRAP (Revolutionära Antifascistiska och Patriotiska Fronten) - en "front" som leds av maoistpartiet PCE(ml), drömer om att "endast en republikansk regim kan garantera spanjorerna frihet..." (2).

Detta knäfall för borgarna (dess s k "progressiva" flygel, som bara vill suga ut arbetarna med hjälp av vanlig "demokrati") som bl a ovanstående organisationer står för, utgör inget annat än ett ruttet försök att slå mot arbetarklassens självständighet. Den självständighet som är nödvändig för att klassen ska lyckas krossa kapitalismen i grunden, och inte låta sig ryckas med av "borgarklassens diskreta charm".

Varianter av kapitalismen

Många ärliga militanter inom PCE tror säkert att det kan bli lättare att uppnå socialismen genom att försöka "ena så många som möjligt" mot fascismen. Men vad vi måste komma ihåg är att både fascismen och demokratin är former för den borgerliga klassdiktaturen. De representerar inte två olika samhällssystem utan är bara olika varianter på samma: kapitalismen. "Demokratis" fördel är att den tillåter arbetarna att organisera sig till en viss gräns. När arbetarna börjar ställa frågan om makten på dagordningen (som i Spanien 1936), och inte längre bara kämpar inom samhällets ramar (för högre löner etc.), blir konfrontationen oundviklig. Då försvinner allt "progressivt" sken från en aldrig så "charmig" borgare: då gäller det arbetarnas makt eller kapitalets.

Det är i ett sådant perspektiv som kampen mot den fascistiska diktaturen måste föras: *inga allianser med borgarklassen*. Att sedan arbetarnas krav (på strejkrätt, organisationsfrihet etc.) och borgarklassens vilja att "demokratisera" Spanien *skenbart* verkar peka åt samma håll, kan inte utgöra någon grund för några som helst kompromisser eller någon som helst intressegemenskap med den "liberala" fraktionen inom den spanska härskarklassen. En sådan politik skulle endast få som resultat att man *begränsar* kampen att bara gälla den fascistiska bourgeoisie, och inte *all kapitalism*. Arbetaren är maktlös och utsgen både under demokratin och fascismen, och kapitalisterna har inte mer "rätt" att suga ut arbetarna om det sker under "demokratiska" former.

Nationalism och patriotism

En annan allvarlig avvikelse från den proletära klasståndpunkten (förutom reformismen och kapitulationismen) är den *nationalistiska och lokalpatriotiska* som förespråkas av bl a ETA V (Euskadi Ta Askatasuna - Euskadi och Friheten) och UPG (Union do Povo Galego - Galiciska Folkunionen). Dessa hävdar nödvändigheten av s k "nationell befrielse" och "nationella regeringar" i sina respektive områden, samtidigt som man då och då basunerar ut fraser om "proletär internationallism" gentemot varandra.

Detta tänkande har naturligtvis fötts ur det förtryck som fascismen har riktat mot de språk och de kulturtraditioner som finns i dessa områden. Men upprättandet av nya nationalstater kan aldrig vara en lösning som gagnar arbetarklassens intressen i sådana delar av världen där klassen är stor till sin numerär. Annat har det

dock varit och är, t ex i länder som Vietnam och Oman, där arbetarna bara utgör en liten del av befolkningen och inte kan utveckla den styrka och självständighet gentemot andra klasser, så länge som deras kamp är isolerad från den i västvärlden.

"Revolutionerna" i den "tredje världen" leder ju, som bekant, inte heller till någon *arbetarmakt och socialism*, utan till att ett nytt klassamhälle byggs upp: det statsbyråkratiska.

ETA med fleras ståndpunkter måste ses som farliga och kontrarevolutionära då man vill dela upp arbetarklassen *geografiskt* och inte se den som *en helhet*. Man vill splittra den på språk- och kulturskillnader istället för att överbygga sådana motsättningar inom klassen.

"Ett socialistiskt Euskadi" är nåt som aldrig kommer att kunna existera om inte omvärlden också har valt den revolutionära vägen. Och såg, vad fan har vi för nytta av gränser och nationalstater under socialismen, då vi ändå kommer att kämpa för *mesta möjliga* lokala självstyre.

Mot de förvirrade nationalistiska "teorierna" ställer vi den revolutionära tesen om att arbetarna *inte* har något fosterland och att den socialistiska revolutionen måste vara global för att lyckas (även om den naturligtvis inte börjar på en given signal överallt på en gång).

GLT

Not 1) *Mundo Obrero*:s utgåva på svenska 1:a maj 1975

Not 2) *Vad är FRAP* sid 17. Utgiven av Svenska Antifascistiska Spanienkommittén

Kooperativ i Portugal INGET KONSUM PRECIS

14 mil norr om Lissabon, i närheten av Entroncamento ligger Argea. Byn har 600 invånare. De flesta jobbar vid järnvägen i Entroncamento. De flesta har dessutom en liten täppa omkring kåken. Men sen snart två år tillbaka finns ett kooperativ i byn. Mest av en tillfällig net kom jag förbi där, stannade och jobbade i 10 dagar.

På kooperativet finns ungefär 35 personer. Mest män faktiskt, kvinnorna kanske inte vågar sig på experimentet i lika stor utsträckning ännu. De flesta bor i själva byn och lagar maten tillsammans. Tre mindre gårdar ligger runt omkring. Det som odlas är oliver, som ger olja. Dessutom föder man upp grisar och får. Kooperativet har ett eget slakteri och ett mejeri där man gör ostar och en verkstad och odlar en mängd saker för husbehov. För medlemmarna är inte det väsentligaste vem som äger jorden utan att den brukas. Så mest jobbas på annans jord som man fått överta men en del är även ockuperad. Alla sysslor får i möjligaste mån rotera för att man ska undvika en alltför stark specialisering. En gång i veckan hålls det stortmöte. Alla på kooperativet har samma lön. Men ett visst minimum av jobb måste alla prestera. Den som inte gör det blir kickad.

Militären provocerar

Kooperativet startades av fem stycken från organisationen LUAR. Så småningom har det integrerats mer och mer i byn. Nu är väl en fjärdedel av medlemmarna direkt från Argea. Genom att jobba hårt har man vunnit bybefolkningens förtroende. Dessutom säljer kooperativet billiga matvaror i byn.

Vid jul inträffade en viktig händelse som hjälpte till att svetsa samman byn och kooperativet. En morgon när folk vaknade upp var Argea omringad av 300 soldater med strategiskt uppställda kanoner... Knektarna skulle visa sin

makt! Man sade sig vara ute efter vapen. Kooperativet, en PRP-medlems hem, PRP:s partilokal, och slutligen byns populäraste fik - vars ägare var en gammal LUAR-militant - undersöktes minutiöst med en mindetektor. Den tickade utav bara helvete - men bara för rostiga spikar och andra järnföremål. Under hela tiden strömmade befolkningen till.

Man diskuterade med soldaterna och höll ett öppet möte. När så militären ville ta tillbaka kooperativets madraser, vilka dom en gång fått från militären, blev det tji. Folk klättrade upp på lastbilarna. Det hela slutade som ett dundrande fiasko. Militärernas slitträngsmanövrer hade förbytts i en total demoralisering av stridsmoralen bland bassarna!

Nya kooperativ

Kooperativets medlemmar är en brokig skara. Alla åldrar finns representerade. En del kan inte läsa eller skriva. En del från trakten är glada över att dom fått arbete över huvudet, andra har haft nog av kontorsjobb i Lissabon eller kommer direkt från universitetet för att omsätta sina teorier i praktiken. Många kommer bara över helgen ifrån någon fabrik för att hjälpa till. Här kunde jag då inte märka att den "revolutionära entusiasmen" hade tynat bort. Man var just i färd med att hjälpa ytterligare två nya kooperativ på fötter. Politiskt sett är den regionen mycket viktig, eftersom den just bildar gränsen mellan den radikala södern och den mer konservativa norra delen av landet.

För att verkligen förstå situationen i Portugal skulle jag vilja ta upp några "banala" förteelser som inte har direkt med politik att göra men som ändå spelar en stor roll i det vardagliga livet och i folks tänkesätt. Arbetstempot t ex är betydligt lugnare. Man står och diskuterar mycket och hetsar upp sig enormt i debatterna utan att det för den skull betyder något särskilt. Eller elektriciteten. Det var ofta dåligt med den. Rinnande vatten fanns det inte alls i Argea.

Rådsorganisering

Kommunen hade en av de få kvarvarande rådsförsamlingarna i Portugal, och det ses inte med blida ögon av den sjätte regeringen. Församlingen består av 120 delegater från byar, fabriker, postadskommittéer och kooperativ. Men den har stora svårigheter att överleva i den politiska situation som Portugal är i idag.

Däremot håller kooperativets organisering på att förstärkas. Ett av deras viktigaste mål är att eliminera alla mellanhänder och upprätta ett fungerande sätt att förmedla varor mellan kooperativen och till städerna.

Kooperativ är naturligtvis inte i sig själv särskilt progressivt, det kan vi se på Konsum här i Sverige. Den enda vänsterorganisationen i Argea, PRP, har ofta kritiserat just det kooperativ jag besökte för att det nästan helt saknar politisk skolning. Dessutom har man inte några regler för vilka som ska få köpa de framställda produkterna. Den som har pengar får, oavsett om han är arbetare eller kapitalist, köpa kooperativets, relativt billiga, varor. Och det tycker jag är en riktig kritik. I kampen för ett bättre samhälle är det nödvändigt, att arbetarna i städerna och på landet har fungerande kontakter och kan dra nytta av varandras produkter. Och just livsmedelsförsörjningen är livsviktig för stadsbefolkningen när reaktionen börjar dra åt tumskrubarna.

ES

Kooperativet i Argea "Cooperativ Communa" vill gärna ha hjälp av utländska kamrater. Så om du planerar att åka till Portugal och verkligen vill lära känna förhållandena kan vi rekommendera en eller några veckor på kooperativet.

Stället ligger ca 14 mil norr om Lissabon, en mil norr om Entroncamento.

Men var beredd på hårt arbete!

SOLIDARITET MED PORTUGALS ARBETARKLASS!

I Sverige finns två solidaritetsorganisationer för Portugal, VPK-styrda Portugalkommittén och Portugalgruppen, som domineras av FK. Dessutom bedriver socialdemokraterna en personlig stödskampanj för Mario Soares.

Portugalkommitténs stöd riktas till ett speciellt jordbrukskooperativ. Förbundet Arbetarmakt menar att det är en helt galen inriktning på solidaritetsarbetet. Stöd till ett kollektiv bidrar bara till att splittra och skapa ekonomiska skillnader mellan kooperativ i samma trakt.

Och i denna fråga har vi stöd av många jordbrukskooperativ i Alentejoområdet, som påpekat just detta vid diskussioner om solidaritetsarbetet.

Portugalgruppen har efter många och långa diskussioner enats om att stödet bör riktas till Kampkommittén i Setubal, en organisering som omfattar arbetare på varven och industrierna och arbetarna på jordbrukskooperativ. Kampkommittén är förmodligen det mest avancerade uttrycket för arbetarnas självständiga organisering som finns i Portugal. (Se AM 2/76)

Vi stöder insamlingen till Kampkommittén, därför att den representerar ett lyckat försök att koppla samman kampen i stad och på landsbygden, och göra det på klasskampens grund.

STÖD KAMPKOMMITTÉN I SETUBAL!
Pg 14 08 7-1

REVOLUTIONÄRER I PARLAMENTET - FINNS DOM?

Valet i höst kastar sin skugga även över ARBETARMAKT. Vi kommer att granska parlamentarismen ur olika synpunkter i flera artiklar. Utifrån vår revolutionära kommunistiska ståndpunkt, kommer vi att försöka avslöja riksdagens och partiernas funktion i samhället. Vi kommer att förklara varför riksdagen inte kan användas för att genomföra socialismen, dvs försöka avslöja reformismen, samt att förklara parlamentets och partiernas tillbakahållande funktion på utvecklandet av ett socialistiskt medvetande.

Idag finns i Sverige en rad organisationer som kallar sig revolutionära, och i likhet med oss propagerar nödvändigheten av revolution för att genomföra socialismen. Men trots att de inte anser riksdagen vara det forum där beslutet om att genomföra socialismen kommer att fattas, så deltar de ändå i det parlamentariska gyckelspelet. De ställer upp själva, eller så stödjer de det ena eller andra partiet. I artikeln nedan granskas deras motsägelsefulla politik.

Nyligen meddelade KFML(r) att de inte tänkte delta i årets val. Orsaken skulle vara att man inte anser sig ha någon möjlighet att få in någon representant i riksdagen och att valet bara skulle tjäna som styrkemätare. Nu kände man emellertid till sin styrka genom t.ex. bedömningar av sin tidningsförsäljning och mötesdeltagande, så därför ansåg man sig inte behöva ställa upp.

Men varför ställde då KFML(r) upp 1973? Trodde man då att man skulle få in någon i riksdagen? Eller var statistiken över tidningsförsäljningen sämre då? Nej, den verkliga orsaken till KFML(r)s beslut ligger i det faktum att organisationen förlorat i styrka sedan -73, och att man inte på nytt skulle kunna nå upp till resultatet 8000 röster.

KFML(r) för fram två vanliga argument för en förment antiparlamentarisk organisations valdeltagande: "gradmätaren" och "den röda tribunen".

Argumentet att valdeltagande är nödvändigt för att kunna mäta sin organisations inflytande är naturligtvis dumheter. Dels för att man mycket väl kan skaffa sig en idé om detta genom att konstatera hur pass t.ex. organisationens propaganda når ut, uppslutning på möten etc. Men också för att om man verkligen står för en antiparlamentarisk politik - skulle resultatet av denna politik innebära ett valdeltagande? Nej denna motivering för valdeltagande förutsätter att man menar att en ökad medvetenhet hos arbetarklassen *inte* främst tar sig uttryck i ett självständigt handlande och organisering - utan i en formell uppslutning bakom Det Kommunistiska Partiet. Det enda man mäter med ett valdeltagande är hur pass väl man lyckats inpränta en viss bokstavskombination hos väljarna. Ibland lyckas man inte ens använda valet som gradmätare - vet någon hur många röster RMF fick i förra valet?

Röd tribun

Men om nu chansen finns att få in en eller ett par representanter i parlamentet? Skulle det inte ge ytterligare en plattform för att propagera t.ex. antiparlamentarism? Skulle inte en "Röd tribun i borgarriksdagen" vara bra att ha? Återigen nej. Riksdagsmännen är det naturligtvis ingen som tänkt sig att tribunen ska vara till för - men de blir de enda som får möjlighet att ta del av det "revolutionärerna" skulle ha sagt. Den borgerliga och reformistiska pressen samt övriga massmedia skulle naturligtvis endast ägna sig åt att titta ihjäl eller att förvränga det som sägs från den "röda tribunen". Och i den egna pressen kan man föra fram sina synpunkter utan att de behöver stå under beteckningen "hänt i riksdagen".

Det är också naivt att tro att några ord från en "tribun" som parlamentets talarstol skulle ha något större inflytande i t.ex. en kritisk situation för arbetarklassen. Till de naivas skara får man dock här räkna Lenin, som i sin skrift "Radikalismen" bland all sin kritik mot vänsterkommunisterna i Tyskland också menade att det var på grund av att kommunisterna inte ställde upp i parlamentsvalen som arbetarna gick till vänstersossarna istället för till kommunisterna. På detta svarade en företrädare för vänsterkommunisterna, Herman Gorter: "Ni säger att det faktum att de tyska arbetarna i massor går till det oavhängiga partiet och inte till det kommunistiska, går att föra tillbaka på kommunisternas ickeparlamentariska uppträdande. Alltså blev Berlinerarbetarna *nästan* övertygade genom våra kamrater Liebknechts och Rosa Luxemburgs död, genom kommunisternas målmedvetna strejker och gatustrider. Det var bara kamrat Lewis tal i parlamentet som fattades! Om han hållit talet, skulle de ha gått till oss och inte till de tvektiga oavhängiga! Nej, kamrat, det är inte sant."

Valdeltagande eller självständig kamp

För att gå vidare i vårt resonemang måste vi ett ögonblick se på relationen mellan den antiparlamentariska propagandan och vilken propagandistisk effekt själva det faktum att en organisation ställer upp i val eller stödjer ett annat parti har.

Vilken propagandistisk betydelse har själva valdeltagandet för en organisation? För det första att organisationen sammanknipas med valdeltagande, med parlamentarism. Av alla som t.ex. fick reda på att KFML(r) eller RMF/KAF ställde upp i valet, så var de allra flestas behållning: revolutionärer/kommunisterna - valdeltagande; trotskister - valdeltagande. Den överväldigande majoriteten kommer aldrig att uppfatta organisationernas eventuella kritik av parlamentarismen - på sin höjd uppfattar folk att organisationerna är kritiska mot de andra partierna och myglet i riksdagen - men vilka är inte det?

Resultatet av valdeltagandet blir alltså att man *förstärker* de parlamentariska illusionerna hos folk, att revolutionär politik sammanknipas med parlamentarism och viktigast av allt: att idén om att det är ledarna, proffspolitikerna som ska göra saker och ting åt folk förstärks, och att idén om den självständiga kampen och organiseringen försvagas.

Det faktum att intrycket av den "revolutionära" organisationens valdeltagande blir en sammanknipning mellan revolutionär politik och parlamentarism kan inte upphävas av aldrig så vackra valtal eller artiklar mot parlamentarism i tidningarna. Detta därför att dessa tal och artiklar bara når en bråkdel av alla de som redan sammanknipat organisationen med parlamentarism. Dessutom kan man hålla dessa appellationer och sprida tidningar och flygblad *utan att därför ställa upp i val*. Med riktigt finurligt uttänkta aktioner kan man därför skaffa sig publicitet i massmedia *utan* att behöva sprida några parlamentariska illusioner.

Kritiskt stöd

Men det finns ett sätt att undgå att "befläcka" den egna organisationen men ändå ingripa i valet, menar några. Detta kallar man "kritiskt stöd". Den "revolutionära" organisationen uppmanar till röstning på något parti som ställer upp i valet. Men även i detta fall gäller precis samma argument som när organisationen ställer upp själv. Man sprider samma illusioner *förutom att man stärker* den reformistiska organisationen man ger sitt kritiska stöd. Och vad blir av kritiken? Ja, samma som med den antiparlamentariska propagandan vid det egna valdeltagandet. "Kritiken" den drunknar i "stödet". Få kommer att läsa kritiken i ledarna hos den "revolutionära" organisationens tidningar, desto fler kommer att sammanknipa organisationen med valdeltagande och med reformisterna.

KAF (trotskisterna) tänker ställa upp i årets val. I "Internationalen" nr 7/76 låter man närmast ledsna över att man i år inte kan stödja sossarna i valet! Det är nämligen inget "klasskampsväl" (som de menar att det var i England och Frankrike 1974). När arbetarklassen börjar mobilisera sig för kamp - då ska man alltså enligt trotskisterna stödja reformisterna och det gjorde man mycket riktigt i England och Frankrike 1974. Naturligtvis är det i stället ännu viktigare, att i en situation när arbetarklassen börjar resa sig till kamp för sina krav, att man inte leder kampen i parlamentariska banor.

Förbundet Kommunist bedrev inför förra valet en antiparlamentarisk kampanj. (Deras teoretiska organ, "Kommunist" nr 13 innehöll en del bra material om parlamentarismen, läs det!) I år föreslår FK:s ledning ett kritiskt stöd till VPK. Man försöker att inför kongressen i maj skapa opinion för detta genom att i senaste "Arbetarkamp" antyda ett sådant stöd: "En riksdag utan VPK skulle innebära ett stort framsteg för SAP:s kamp för totalt monopol i arbetarklassen." "Inför den hårdnande krisen är det av viss betydelse att det finns en parlamentarisk vänsteropposition".

Men vi frågar: Är VPK, i riksdagen eller på arbetsplatserna något verkligt alternativ till socialdemokratien? Vi menar att så inte är fallet. VPK är ett helt igenom reformistiskt parti, som försöker inbilla oss att det går att införa socialismen via riksdagen. På arbetsplatserna och i samhället i övrigt står man inte för en alternativ politik, utan hämmar utvecklandet av en revolutionär styrka hos arbetarklassen. VPK är inget alternativ till sossarna, partiet är socialdemokratiskt - reformistiskt. I en kommande artikel ska vi diskutera om det är bra eller inte om VPK åker ur riksdagen, samt vilken effekt en eventuell borgerlig regering kan väntas få på såväl arbetarklassens situation, som på partiernas förändrade läge.

NC

INGA DRÖMMAR OM RIKSDAGEN — — SOCIALISM GENOM KLASSKAMP

ARBETSDOMSTOLEN:

Mardrömmen som blev verklighet

6400 kr ska verkstadsklubben på Malmgrens Mekaniska Verkstad i Kiruna betala till röretaget och Verkstadsföreningen. Detta fastslog AD i en dom för ett par veckor sedan. Det speciella i denna dom är att klubben inte deltagit i strejken, men ändå blev dömd att betala skadestånd.

Det hela började med lokala löneförhandlingar om månadslön. Företaget sa nej, och efter ett tag ändrade sig klubben och begärde endast fast tidlön. Även detta krav ignorerade företaget. Då satte sig jobbarna. Klubbstyrelsen å sin sida satte sig i ett två dagar långt sammanträde. Efter detta avgick 6 av de 8 valda representanterna, och gick med i strejken som enskilda jobbare.

Ändå fällades förutom arbetarna, klubben av AD. AD menade att styrelsens upp-

trädande "gav intryck av att solidarisera sig med de strejkande". Vidare lägger AD speciell vikt vid att majoriteten av styrelsen avsåg sig uppdraget och gick med i strejken. (Detta är för övrigt SKP:s och andra facklegalisters linje vid vilda strejker) AD skriver att "verkstadsklubbens styrelseledamöter kan inte anses ha uppfyllt de krav som bör ställas på en av kollektivavtalen bunden församling i en strejksituation. Verkstadsklubben kan därför inte undgå skadeståndsansvar".

Domen var enhällig. Således röstade även "arbetarrepresentanterna" från LO för den fällande domen...

Detta mål i AD har föranlett oss att titta lite närmare på arbetsdomstolens historia.

betydelse, att statsmakterna inriktade sin omtanke och verksamhet på att söka åstadkomma en sådan förändring av de ekonomiska och sociala förhållanden varur intressekonflikterna härleda sig att man med något så när sannolikhet kunde gå utifrån, att dessa motsättningar mildrades eller upphörde".

Innan lagförslaget slutligen klubbadess i riksdagen hade hundratusentals arbetare protesterat. Bl a hade närmare 2000 fackföreningar antagit resolutioner mot lagförslagen. Så blev mardrömmen verklighet - med hjälp av LO!

Verkligheten

Sedan lagen väl genomförts tillsatte LO genast sina två representanter, och gick till attack mot dem som försökte motarbeta eller upphäva lagarna.

Utöver LO:s två representanter i domstolen finns två personer från SAF och tre "opartiska" jurister vilka tillsätts av staten. Organisationer intar alltså en mycket dominerande ställning och enskilda arbetare kan själva inte väcka talan om han inte kan bevisa att "hans" fackförening undandragit sig att föra hans talan. Pga AD:s sammansätt-

ning är det naturligtvis nästan omöjligt.

Till en början reserverade sig LO:s representanter relativt flitigt, för att senare mer och mer acceptera utgången av domarna. I en undersökning gjord av bl a Lennart Gjejer och Folke Schmidt, visade det sig att reservationerna stadiigt minskade från LO:s håll. Detta anser författarna beror på den "enhälligheten som idag råder inom AD mellan ämbetsmän, arbetsgivar- och arbetstagar ledamöter är ett utslag av det faktum, att den gemensamma värdebasen blivit bredare." Den "gemensamma värdebasen" är kamp mot arbetarnas självständiga kamp och organisering, vilken direkt riktar sig mot kapitalet och facket!

Under hela 70-talet har strejktaktiviteten ökat. Trots detta har relativt få arbetare ställts inför AD. Vad beror detta på? Jo, t ex:

1) Det är inte ekonomiskt lönsamt för en arbetsköpare att stämma arbetare inför AD

2) Skadeståndet är så pass lågt att det inte längre skrämmar någon arbetare.

3) En AD-anmälan är inte alltid någon-ting negativt för de strejkande. Tvärtom uppfattas den ofta som en utmaning. LM-arbetarna, t ex, visade sitt förakt för AD genom att göra anmälan till en manifestation för sin sak och en demonstration mot klassdomstolen och anti-strejklagarna.

4) Militansen har ökat och respekten för borgarnas lagar minskat. Ofta bryr sig arbetarna inte om AD:s beslut.

För att återge AD sin forna "respekt" när krav rests från borgarna på att bl a skadestånden ska höjas. Resultatet av detta har blivit tillsättandet av en kommitté - arbetsrättskommittén.

Bland de "sakkunniga" hör professor Folke Schmidt (igen). Han föreslår följande ändringar:

1) 200 kr i böter är för lite. AD ska själv pröva hur höga böterna ska vara.

2) Om AD fattar beslut om återgång till arbetet, ska detta knytas till vite, dvs att AD har rätt att hota med ytterligare böter, hur höga som helst, om arbetarna inte lyder.

3) Mot sk strejkleddare vill Schmidt att AD ska kunna besluta om omedelbart avsked. Denna punkt riktar sig direkt mot den proletära demokratin, mot rätten att välja kamrater till ex. en strejkkommitté.

Nya djärva sossegrepp

Från sosse-håll har man de senaste åren talat mycket om "raserandet av §32" Arbetsköparens rätt att "leda och fördela arbetet" som så ofta fastställts i AD ska försvinna. Nu är det ju så, som tidigare påpekats, att AD även i fortsättningen ska kunna avskeda "strejkledare". Skulle inte det räcka får man väl ta till nya "trygghetslagen". I denna lag står det inskrivet vad arbetarna får och inte får göra. Han får inte agitera, inte "uppvigla", inte sätta sig upp mot arbetsköparen, inte visa "ohörsamhet", inte strejka, inte maska osv. Bara jobba och hålla käft. Precis som AD försökte få Skövdestäder-skorna att göra. Men så lätt ska det inte gå - eller hur?

Ref

"Eders majestät, ärade församling. Säsom representant för Landsorganisationsen ber jag att få framföra fackföreningsrörelsens hyllning och lyckönskan till domstolen på dess 25-årsdag. Att en LO-ordförande skulle hylla och lyckönska denna institution kunde väl ingen för 25 år sedan drömma om - det skulle i så fall ha varit en mardröm." Axel Strand i hyllningstal till Arbetsdomstolen 1954.

Mardrömmen

Detta sa alltså LO-ordföranden på Arbetsdomstolens (AD) 25-års dag. Låt oss gå tillbaka och titta lite närmare på hur domstolen kom till, dess sammansättning och funktion.

Under 1920-talet expanderade den svenska industrin kraftigt. Kapitalet sökte sig ut på världsmarknaden och blev på det sättet beroende av denna. Känsligheten för störningar, ex. strejker, i exportindustrin ökade. Därför behövde man lagar som reglerade avtalen och säkerställde arbetsfreden. Flera faktorer samverkade till detta behov:

- 1) Ökad känslighet för störningar i en alltmer utvecklad industri
- 2) Hotet om nya kriser för kapitalismen
- 3) Den ökade strejktaktiviteten under 20-talet
- 4) Möjligheten av att arbetarna lämnade reformismen och valde den revolutionära vägen

1926 startade utredningsarbetet kring kollektivavtalslagen och lagen om arbetsdomstol. I denna utredning fanns representanter för både LO och SAF, vilka båda ville ha "arbetsfred". Pga de massiva protesterna från arbetarna gick LO:s representanter i detta skede emot stiftandet av själva lagarna och före-

språkade istället att "arbetsfreden" skulle upprätthållas genom förhandlingar. Lagförslaget innebar att stridsåtgärder inte fick vidtagas under pågående avtalsperiod ifall dessa fanns reglerade i avtalet. Detta innebar att arbetarna förlorade sitt främsta vapen - strejken, medan arbetsköparna i kraft av sitt ägande av produktionsmedlen kunde utnyttja allt utom den öppna lockouten, så som ex. avsked, trakasserier, företagsnedläggelse osv. Till skillnad från tidigare lagar och avtal band kollektivavtalslagen både fackföreningen och dess medlemmar. Om arbetarna bröt mot lagen blev det fackförenings skyldighet att på alla sätt motarbeta sina egna medlemmar! Om inte detta hjälpte fanns alltså arbetsdomstolen att ta till, vilkens beslut det inte gick att överklaga. Upp till 200 kr i skadestånd

kunde den enskilde arbetaren dömmas till, vilket i dåtidens penningvärde motsvarade en hel månadslön!

I remissvaret till regeringen uttalade LO-ledningen sig tydligare än vad man tidigare hade gjort i själva utredningsarbetet:

"Det ligger i arbetsgivarens och arbetarens intresse att söka förebygga arbetsinställelser. För båda parter medför ju utbrottet sådana ekonomiska risker och förluster, som måhända ej kunna täckas av stridens resultat."

LO-byråkratin visade att man inte begripit vad staten i ett kapitalistiskt samhälle är till för. Staten som tre år tidigare hade utfärdat Stripa-direktiven, som nu genomförde olika klasslagar och som tre år senare skulle döda fem arbetare i Ådalen. Till denna stat riktar man följande bön:

"Det synes därför att vara av större

jalitet och omänsklig brutalitet. Dvs. militärdisciplin.

Alienation

I och med att polisdistrikten blir färre och därmed större, förlorar den enskilde polismannen mycket av den kontakt han/hon tidigare haft med befolkningen inom "sitt" område, de enda gångerna de träffar någon är vid lägenhetsråk eller liknande. Detta gör polismannen främmande och skräm, och

därmed också mer farlig för omgivningen. I exempelvis Stockholm skars antalet polisdistrikt ner från 13 till 6 på förslag av polismästaren. De närmast berörda, polisföreningen Kamraternas representantskap, uttalade sig enhälligt mot förslaget i januari -71, medan deras fackliga organisation Svenska Polisförbundet naturligtvis bara tackade och tog emot.

Steget till kravallsnut

I och med nedskärningen av distrikten gjordes en omorganisering där den enskilde polismannen ersattes av en polistropp under ledning av ett befäl. Utrustade med pistoler, batonger och nylmar åker de omkring i VW-bussar. Det är dessa pikéttroppar som överintendenten vill "specialutbilda". Som argument visade han på "ambassad-dramat" och pekade på inte mindre än 161 demonstrationer i Stockholm där den "specialutbildade" polisstyrkan hade kunnat sättas in. Kravallsnutarna ska, som han sa: "...ingripa vid ockupationer, bombattentat, demonstrationer och svåra olyckor".

Vad det kan vara för svåra olyckor, där det krävs folk som är tränade på tunga vapen, utrustade med k-pist, tår-gasgevärr och pansarvagnar, kan jag inte begripa...

Kan du?

IN

Reaktionen rustar sig...

KRAVALLSNUT!

I slutet av februari framträdde polischefen i Stockholm i radions ekosändning och TV:s nyhetsprogram och talade om att han ville ha pengar för att "specialutbilda en del av poliskåren i Stockholm för att den skulle kunna ingripa vid ockupationer, bombattentat, demonstrationer och svåra olyckor."

Polisens militarisering

En kort bakgrund: 1932 bildades den första statspoliskåren på 200 man, för att hålla demonstrerande och strejkande arbetare i schack. Det var alltså ett år efter och en direkt följd av massakern i Ådalen då fem demonstrerande arbetare skjöts ihjäl av en stamanställd militär tropp. Morden i Ådalen väckte en så stor förbittring hos den svenska arbetarklassen att borgarna och deras handgångna insåg faran av den negativa bild vilt skjutande militär gav. Till och med den "store arbetarledaren" P.A.Hansson ställde upp och anklagade myndigheterna. Inte för morden utan för att de satt in militär i stället för polis.

Men trots att polisens fackliga organisationer gjorde ideliga påståttningar, dröjde det ända till 1965 in-

nan den övriga poliskåren blev statsanställd.

Statsanställda poliser är klart mer lättroliga när det drar ihop sig. Ett bra exempel på det har vi från Chilemat:hen i Bästad då det kom snutar från hela mellansverige med kravallstaket, hundar, hästar och helikoptrar för att skydda mordardrängarna under deras PR-jippo för gorilladiktaturen.

Utbildningen

Polisutbildningen har under de senaste åren undergått en ökad militärisering. I den nya kursplanen står det: "Undervisningen ska motsvara de förändringar som samhällsutvecklingen kräver." och "samhällsutvecklingen" kräver tydligen att en jävla massa knektar, fd majorer, överstelöjtnanter, kaptener och fan vet allt, ska hand om utbildningen.

"Samhällsutvecklingen" kräver också att den teoretiska utbildningen skärs ner för "praktiska övningar i terräng". Den kräver dock inte noggrann rapportering eller insikter i t.ex. en alkoholskadad människas problem. Nej den kräver istället mekanisk lo-

FACKVALEN INTE HÄLFTEN RÖSTAR

Få röstar i fackvalen

Valåret till ära kom årets fackval att tilldra sig ett betydligt större intresse än -74 och -75; får vi tro borgar- och sossepressen fungerade årets fackval som någon slags värde-mätare på "valvindarna" inom arbetar-klassen. *Det faktum, att en majori-tet av arbetarna inte röstar i de fackliga valen*, tycks inte röna samma uppmärksamhet från vare sig sosse-pressen, eller ens den förmenta "vänsterpressen".

Samtliga är uppenbarligen fångar i den reformistiska ideologin att arbetarnas väg till makten går via olika former av "representativa" (läs repressiva) val, där röstsedeln faller utslaget. Den samlade "extrem-vänsterns" okritiska uppslutning kring denna illusionspolitik inger förvisso oro, men förvånar oss inte. Den kontrarevolutionära leninistiska fackföreningspolitiken spökar tyd-ligen ännu i den svenska "avgrunds-vänstern". Behovet och nödvändig-heten av en konsekvent revolutionärt kommunistisk organisation framstår tydlig i dessa dagar!

Med några få undantag (däribland El-ettan i Stockholm, Asea i Ludvika och Saab-Scania i Södertälje) gick VPK tillbaka i årets fackval, såväl procentuellt som i absoluta siffror. Dessa röster tillföll, såvitt vi för-stått, (s). Antalet röstande i fack-valen var nämligen i stort sett lika lågt som föregående år, i stort sett bara undantaget valet i Bygg-ettan i Stockholm (där visst valdeltagandet lär ha ökat några fattiga procent).

Partival eller stryklistor

Därmed kom frågeställningen partival kontra stryklista på nytt på tapeten. Som bekant har ju vänstersosseorganisa-tioner som VPK, MLK och Skp försökt göra ett stort nummer av att man be-kämpar fraktions- eller partival, och föredrar stryk- eller "enhetslistor". Erfarenheterna från fackvalen -76 ger dem ett visst stöd för denna åsikt. I de val där fraktions- eller parti-listor tillämpades, förlorade överlag "vänstern" föttestet, dvs diverse fack-liga "förtroendeuppdrag". Fraktions

eller partival för dessutom med sig att den segrande parten belägger samt-liga poster. Överlag verkar det hela fungera så, att när personval genom-förs slinker alltid en eller annan vänstersosse med in i styrelsen (eller vad det nu kan vara).

Hur som helst tycks ingendera parten reflektera över det faktum att man inte representerar sina arbetskamraters in-tressen bara för att man lyckades er-övra en eller annan, eller ens samtliga, förtroendeposter. För detta krävs, som bekant, ett helt annat valsystem, fjär-ran från sossarnas och vänstersossar-nas "representativa demokrati": en socialistisk och arbetardemokratisk strategi och taktik för arbetarkampen. Till detta förslår uppenbarligen vare sig sossar eller vänstersossar.

Många bud - samma innehåll

Som sig brukar gav också årets fack-val upphov till en komisk spekulations-våg inom "avgrundsvänstern". Vi tror inte ens att f d SKP (numera VPK) un-der sina glansdagar förmådde saluföra en sån mängd raffinerade och skenbart trovärdiga argument för fackförenings-legalismen, som organisationer som

nuvarande SKP, KAF och FK på sista ti-den utvecklat. Buden är många, men snarlikt påminnande om varann. Det so SKP/MLK säger med en paroll, säger KA /FK med ett annat ordval: "visst går det att göra facket till en kamporga-nisation - kolla bara in vår taktik". Ga-la SKP stundtals tragiska, stundtals komiska, tillämpning av denna "taktik synes ha gått "politruckerna" i deras organisationer spårlost förbi. Ska vi verkligen behöva uppleva samma bittra och dyrköpta skådespel på nytt?

Vi tänker då inte gå i den fällan, och tycks - som det nu verkar, vara relativt ensamma om detta (av KFMLr:s organisationsegoistiska och "princip-fasta" fackliga politik påräknar vi heller inget stöd).

En av våra mest centrala paroller i l:a maj-demonstrationerna kommer där-för också i år bli "Ned med klassamar-betspolitiken - leve den självständiga arbetarkampen". Som läsaren av Arbeta-makt säkerligen förstått av våra tidi-gare inlägg i den här frågan betraktar vi arbetarnas självständiga kamporga-nisering i arbetsplatskommittéer, strejkkommittéer m m som grundläggande och strategiskt nödvändiga för socialismens genomförande.

VALEN PÅ VOLVO HÖNA AV EN FJÄDER

Det fanns en gång en västergrupp som utmärktes av en intellektualism, fient-lighet mot "arbetarromantiska" överslag och en allmän luddighet och obestämd-het på två punkter: synen på öststater-na och synen på facket. Vad den första punkten beträffar gränsar suddigheten till obegriplighet och har, såvitt vi kunnat märka, inte i några avseenden förändrats. Beträffande punkt nummer två börjar RMF, under det nya namnet KAF (kommunistiska arbetarförbundet), äntligen komma fram ur dimman och avs-löjar sig som tvättäkta facklegalis-ter som inte står VPK, SKP och MLK långt efter. Om skälen till attityd-förändringen kan man spekulera, men faktum kvarstår: hand i hand med den markerade inriktningen på fackligt arbete går en alldeles tydlig tendens bort från "intellektualism" och mot en enkel slagordsargumentering ålla KFML(r), försämring av den allmänna skolningsnivån inom organisationen och en "arbetarromantik" av sämsta sort.

I K A F :s fackliga resolution, i deras teoretiska tidning Fjärde Inter-nationalen, finner vi följande hårresan-de citat:

"Kampen om fackföreningarna är en och samma kamp som kampen för ledarskapet för arbetarklassen.

...Det är i de fackliga organisationer-na som massorna i första hand kommer att söka ett ledarskap."

Kontentan av detta och KAF:s resolu-tion i övrigt är entydig: Byt ut det reformistiska *förmyndarskapet* över ar-betarklassen mot ett frasrevolutionärt dito, och led de arma arbetarna ut i avgrunden!

Bottenskrapning

Vad har nu detta med fackvalen på Vol-vo att göra? Jo, K A F har gjort en bottenskrapning av den arbetsvilliga delen av "sympstrukturen" och skickat ut dem på Volvo, därmed lämnande Göte-borgs övriga arbetsplatser sorgligt övergivna av det "klarsynta ledarskapet". VPK var på Volvo under 1975 i en des-perat situation sedan man på två år i fackvalen rasat från 32 % till 18 %, och K A F :s samarbetsinvt till en "Facklig Opposition" mottogs tacksamt av den "nödställde". Med sig fick man också en och annan desillusionerad

errare och sosse. Under hösten gick man ut i en hård offensiv med flygblad etc kring några frågor som var lätt att enas kring: löneformen, takten vid lö-pande bandet och arbetsmiljön. Som rusinet i kakan skanderades "för en kämpande och demokratisk fackförening".

Den "Fackliga Oppositionen" går knap-past att varudeklarerat som en bland Volvoarbetarna spontant uppkommen rörel-se, men vad som däremot är sant är att styra in i fackliga kanaler ett lokalt betingat missnöje på Torslandas slut-montering och på Lundbyverken. Ur KAF:s perspektiv var det naturligtvis fråga om en "politisering" av missnöjet när det tog sig facklegalistiska ba-nor.

Snöpning av kampen

Ur ett mindre förvirrat perspektiv är det fråga om en regelrätt *snöpning* av en missnöjessituation som *kunnat* leda till en mer eller mindre utveck-lad självständig kamp och organisering. Vilda strejker har ägt rum tidigare på Volvo, som bekant. Men på denna punkt råder alltså fullständigt skilda me-ningar om vad som är utvecklad arbetar-kamp och vad som är meningslösa gester. KAF:s politik är helt logisk ur deras strategiska perspektiv. Det handlar inte om en vilja att *göra* något å ena sidan, och den "renläriges inaktivism" å den andra, det handlar om *vad* man gör, *hur* man agerar i en situation av spontant missnöje på arbetsplatsen.

Ater till fakta: "oppositionen" såg dagens ljus hösten 1975, efter valen till gruppstyrelser på några avdelningar. Dessa val hölls i november, dvs för knappt 5 månader sen. Ett upprop till bildandet av en "facklig opposition" gick ut i december. Ca 100 arbetare undertecknade uppropet. Av dessa var nästan samtliga medlemmar eller sympa-tisörer till VPK och KAF. Till ett efterföljande möte på Folkets Hus in-fann sig 70 personer.

Storm i ett vattenglas

Så drog det ihop sig till klubbsty-relseval och val till Metall 41:ans representantskap. "Oppositionens" lis-ta toppades av en KAF:are, en VPK:are, och en "oberoende" (f.d. KFML(r)-med-lem). Resultatet av 60 000 utdelade flygblad och massor av muntlig agita-tion måste i skenet av den nedlagda arbetsinsatsen betraktas som i magras-te laget. Av ca 11 000 Volvo-arbetare lade ca 700 sina röster på FO, vilket ger 6,5%. *Av de röstande* fick FO 26%, vilket var 3% mindre än vad VPK skrapa-de ihop 1974, året innan katastrofva-let 1975. Vi vet också att praktiskt taget hela den övriga "vänstern" på Volvo, inklusive FK, KFMLr, SKP och MLK röstade för FO. Vi tvivlar på att dessa grupper tidigare skänkt VPK-lis-tan sitt stöd. MLK hade ett år en egen lista tillsammans med centern(!). Tid-ningen Volvo-arbetaren, för vilken den FK-dominerade "Volvo-gruppen" svarade, körde en närmast anti-parlamentarisk kampanj så länge tidningen ännu levde.

Slutsatser: de arbetare som röstade för FO, som inte tillhörde KAF, VPK eller den övriga "vänstern", utgjor-des förmodligen av 100-150 stycken, vilket ger 1-1,5% av den samlade arbetsstyrkan. I sanning fin utdelning för så mycket väsen...

Vad som samtidigt förbigås med tyst-nad är det faktum att över 60% av arbe-tarna avstod från att rösta. Vi ser i andan om sossar, KAF:are och VPK:are stå och utbyta funderingar om vad det-ta märkvärdiga fenomen kan bero på - och komma till den gemensamma slutsat-sen att det är dags att dra igång en kampanj, den tusende i ordningen, för att råda bot på det minskade intresset för fackligt arbete. Håhåhåja. Sanner-ligen säger vi, kampen deklarerar!

*Förbundet Arbetarmakt
Arbetsplatssekreteraren*

byggnadsarbetare idag RATIONALISERINGAR OTRYGGHET

Med sina 158 000 medlemmar är Svenska Byggnadsarbetarförbundet(SBAF), Byggnads, ett av Sveriges största fackförbund.

När förbundet var som störst hade man mer än 170 000 medlemmar. Nedgången i byggnadsproduktionen och den fortgående rationaliseringen och industrialiseringen är huvudorsakerna till att antalet sjunkit.

Byggnads som bildades efter en sammanlagning av "yrkesförbund" (typ Byggnadssträvarbetarförbundet, Betongarbetareförbundet, Murareförbundet) samt arbetare som varit medlemmar i andra fackförbund (typ rörarbetarna som dessförinnan varit medlemmar i Metall), är idag indelat i 43 avdelningar, under vilka c:a 325 sektioner sorterar. Generellt svarar en avdelning mot ett län och en sektion mot en stad eller kommun.

Färre avdelningar

Som mest hade Byggnads c:a 640 avdelningar, men genom den fortgående byråkratiseringen av fackföreningsrörelsen har detta antal reducerats till 43. I sedvanlig ordning har förbundsstyrelsen sökt skylla över utvecklingen genom att hänvisa till "tekniska" och ekonomiska fördelar. Inte någonstans i skrivna tillbakablickar över förbundets historia återfinns en medlemsmässig aspekt på utvecklingen mot färre och större avdelningar.

Byggnads anställnings- och löneformer har alltid varit lite olika de flesta övriga LO-förbunden. Inom Byggnads har objektsanställningen och olika typer av ackordsprislister varit den dominerande anställnings- respektive löneformen.

Industrialisering

I takt med samhällsutvecklingen har dock flera av Byggnads "särdrag" börjat raderas ut. Den relativa "frihet" i arbetets organisering och planering, som tidigare kännetecknade byggnadsarbetarens situation, har successivt börjat försvinna till följd av den fortgående rationaliseringen och industrialiseringen av byggandet. En byggnadsarbetares arbetssituation börjar alltmer påminna om en vanlig industriarbetares, och den tekniska utvecklingen i byggandet har satt gränser för hur mycket en enskild eller grupp av byggnadsjobbare kan påverka förhållanden som arbetstakt, arbetets organisering och planering.

Facket svek

I början av -76 gick Byggnads styrelse ut med en enkät bland sina medlemmar,

som avser att utvisa medlemmarnas inställning till de nu existerande och för framtiden föreslagna/diskuterade löne- och anställningsformerna inom förbundets område. Till grund för enkäten låg ett beslut från förbundets 7:e kongress(1974), där det slogs fast, att Byggnads ska "på olika sätt stimulera till en bred medlemsdebatt i löne- och avtalsfrågor, och speciellt i löneformsfrågan.". Ska vi tro förbundsstyrelsen och dess andre ordförande, Bertil Whinberg, ska resultatet av enkäten "bilda underlag för förbundets framtida agerande i dessa frågor."

Det till intet förpliktande i det uttalandet framstår som uppenbart för alla som hängt med i övriga fackförbunds agerande vid sådana här enkätundersökningar. Vem minns inte Metalls svek mot den löneformsremiss som genomfördes i början av 70-talet? Som säkert många kommer ihåg utvisade den, att en förkrossande majoritet av Metalls medlemmar föredrog en fast löneform framför en grundad på olika former av arbetsvärdering. Men detta tolkade Metalls styrelse på ett sådant egenartat sätt, att man strax därefter skrev under ett rationaliseringsavtal och ett meritvärderingsavtal med arbetsköparna!

Arbetslöshet

Inom byggnadsindustrin är den sk. objektsanställningen den förhärskande anställningsformen. Särskilt vid nyproduktion. Objektsanställningen innebär att anställningen varar så länge arbetet med ett visst "objekt" varar. Därefter blir man arbetslös och tvingas söka upp en ny arbetsköpare i byggbranschen.

Konjunkturedgången på byggnadsmarknaden(1975 byggdes tex 20 000 färre lägenheter än vad som beräknats) har medfört en utbredd inkomstotrygghet och arbetslöshet inom Byggnads. Idag har detta nått en sådan omfattning, att Byggnads styrelse nyligen skickade regeringen en skrivelse, där man krävde att arbetslösa byggnadsarbetare ska få möjlighet att AMS och vidareutbilda sig under arbetslösheten, och göra det med bibehållen lön. Detta resonemang måste tillbakavisas som en

undanfallenhet inför byggbolagens profitinriktade verksamhet och avsaknad av planer för byggandet. Enligt Byggnads styrelses förslag skulle nämligen arbetsköparna slippa undan med mellanskillnaden mellan den ursprungliga lönen och de statliga utbildningsbidragen, dvs slippa bära huvudansvaret för konsekvenserna av sin byggnadspolitik.

Andra faktorer som påskyndat arbetslösheten inom Byggnads är den fortgående rationaliseringen och industrialiseringen. Den tekniska utvecklingen i byggandet, t ex i form av nya kran- och lyftanordningar, har utvecklats våldsamt sedan början av 60-talet, och har i huvudsak haft negativa effekter för byggnadsarbetarna. Mycket av det arbete som tidigare utfördes på byggena görs nu på sammansättningsindustrier och de färdiga detaljerna sätts bara ihop av byggnadsarbetarna. Här ligger en stor del av arbetslösheten gömd.

Förutom en ökad arbetslöshet har denna utveckling fört med sig att byggnadsarbetets tidigare relativa "frihet" kringskurits, begränsat arbetslagets möjligheter att själva planera och organisera sitt eget arbete, samt drivit fram en ökad arbetstakt. Byggjobbare sysslar i högre utsträckning med monteringsarbeten. Standardisering och serietillverkning av t ex bostadshus gör arbetet allt mer monotont och "industriellt". Yrkesstoltheten hos hantverkarna bland byggnadsarbetarna byts mot samma alienation som hos industriarbetare.

Som resultat av den ökade arbetstakten har antalet olyckor inom Byggnads ökat starkt, även om många tekniska och uppfinningar bidragit till att dämpa antalet yrkesskador och farliga arbetsmoment (till följd av tunga lyft, dåligt väder mm)

Nya löneformer

Sedan mitten av 60-talet har utvecklingen av Byggnads löneformer varit relativt enklig: olika former av premieackord börjar tränga tillbaka de raka ackorden. Dvs timförtjänster innehållande en relativt stor fast del (i många fall upp till 75%) och en

mindre rörlig del har fått ersätta timförtjänster som uteslutande baserats på en värdering(ett pris) på det nedlagda arbetet.

Parallellt med denna utveckling har följt en utveckling från individuella ackord till lagackord.

Denna utveckling har i huvudsak varit positiv för byggnadsjobbarna. Men alltså jämt kvarstår förhållandet med ojämna och otrygga löneförhållanden. Detta har naturligtvis inte på något sätt förbättrats av att lönespridningen(mellan olika yrkeskategorier) inom Byggnads ständigt ökat. Så kan tex en golvläggare organiserad i Byggnads idag tjäna c:a 5000:- brutto/månad, medan en glasarbetare o organiserad i samma förbund tjänar c:a 3200:-. Denna utbredda lönesplittring inom Byggnads har naturligtvis försvårat det för byggjobbarna att föra kollektiv kamp.

Löneglidning

Inom Byggnads förekommer dessutom en betydande löneglidning. Dvs förhandlingar om en uppjustering av de olika ackordprislisorna genomförs med jämna mellanrum mellan de centrala avtalsuppägörelserna. Detta har garanterat byggjobbarna en, i förhållande till arbetare organiserade i Fabriks och Metall, relativt hygglig möjlighet att kompensera sig för de ständigt ökade levnadsomkostnaderna.

Många byggnadsarbetares spontana motstånd mot genomförandet av fasta löneformer grundar sig just på en misstanke om att denna förtjänstutvecklingsgaranti ska gå förlorad om tex fast månadslön genomfördes.

Denna fullt förståeliga reaktion mot en ny, fast löneform måste bemötas av varje kämpande byggnadsarbetare. Detta kan tex göras genom att man driver kravet på att kontrollstationer, som regelbundet korregerar upp de centrala uppögörelserna, inrättas. Lönen skulle på så sätt inte förlora i köpkraft. För byggjobbarna idag, är kampen för en fast månadslön och en trygg anställningsform av central betydelse. Utslagningen, arbetshetsen, splittringen och anställningsotryggheten måste undanröjas. Ett centralt forum för kampen mot dessa inslag i byggjobbarnas vardag kommer arbetslagen att bli. Det är deras enskilda och kollektiva åsikter och kamp som kommer att bli utslagsgivande för byggbranschens framtid.

Facklegalismen

Vi använder begreppet "facklegalism" som beteckningen på en arbetsplatspolitik där man håller sig "inom spelets regler". Dvs att arbetarnas kamp kanaliseras genom de fackliga organen och med de i avtal och lagar godkända stridsåtgärderna - vilka i det närmaste är obefintliga.

RAPPORTEN OM SURTE SLAG MOT PLM

Det har nu gått närmare fem månader sedan det multinationella PLM offentligt gjorde sitt beslut att lägga ner Surte glasbruk, strax norr om Göteborg. Sedan detta datum, 21 oktober, har glasbruksarbetarnas arbetarkommitté

fört en oavbruten och hård kamp för att glasbruket, och de 650 arbetstillfällen det ger, ska räddas. I denna kamp har man gång efter annan konfronterats med facket (Svenska Fabriksarbetareförbundet) som vägrat driva sina Surtemedlemmars krav, förhållit sig mycket passivt och på sin höjd ordat något om en statlig "ersättningsindustri". Det senare har verkat direkt splittrande bland glasarbetarna, vilkas krav om att glastillverkningen vid Surte glasbruk ska bevaras intakt står kvar. Till yttermera visso är arbetarnas krav en kritik av utvecklingen av emballeringsbranchen (i vilken bl a PLM är mycket stora), medan fackets agerande mer får uppfattas som undfallenhet inför emballagekapitalisternas strävan mot alltmer lönsamma, energislösande och miljöförstörande emballage (t ex bleck och aluminiumburkarna).

Till sin hjälp att avslöja PLM:s skumraskaffärer har Surtearbetarnas arbetarkommitté bl a tagit Centrum för Tvärvetenskaplig Forskning (i Göteborg) för att söka analysera de miljömässiga, ekonomiska och sociala effekterna av en eventuell nedläggning av glasbruket.

Deras undersökning föreligger i tryckt form - *Rapport om Surte, januari 1976 pris 10:-*.

Rapporten måste ses som ett friskt och kontroversiellt inlägg i debatten om planerna att lägga ned Surte glasbruk. Inte minst mot bakgrund av den version av nedläggningen som PLM, fabriks och regeringen, med massmedias hjälp, basunerat ut.

Rapporten som inleds av ett slags förord av Briita Jungen, utgör en enda stor vederläggning av de halvsanningar, undanflykter och lögnar om nedläggningen och dess olika aspekter, som PLM, Fabriks, regeringen, m fl basunerat ut.

I ett tiotal artiklar, författade av medlemmar i Centrum för Tvärvetenskap, tillbakavisas PLM:s argument för sitt nedläggningsshot på så gott som varenda punkt. Som speciellt intressanta och lärorika artiklar uppfattade jag "Vad

avgör valen av förpackningssystem" och "Nedläggningen av Surte glasbruk - ett företagekonomiskt problem?", vilka redovisar en mängd, för mig tidigare, helt eller delvis obekanta, fakta och redogörelser. De redovisade fakta-uppgifterna om olika förpackningssystemets hållbarhet och hälsoproblem, samt - sist men inte minst - deras energi och resursåtgång (i ett stort perspektiv) måste av PLM-kapitalisterna upplevas som en nagel i ögat på deras skumraskaffärer. Inte minst argumenten för glaset som ett - jämfört med bleck- och aluminiumburken och plastemballaget - helt överlägset emballage. Framförallt ur energi- och miljömässig synvinkel.

Tvärvetenskapsrapporten har författats i största hast. Detta har också satt sina spår i ett ibland lite krystat och - för den "oinvigde" - lite svårförståeligt språkbruk. Som ett avslöjande dokument av emballageindustrins, och främst då PLM:s, verksamhet uppfyller det väl de krav man bör ställa på ett sånt här arbete. Bl a genom utförliga litteratur- och källhänvisningar.

Att nedläggningsshotet mot Surte Glasbruk är ett utslag av kapitalismen, och att endast en arbetarstyrd plan-

ekonomi kan garantera den miljövänliga och energisnåla emballageindustrin en säker framtid?

Sedan tvärvetenskaps-rapporten utkommit har mycket av Arbetarkommittens arbete lagts ner på att sprida de fakta den lagt fram. Speciellt som facket nu helt tycks övergivit sina tidigare funderingar på att rädda bruket och driften, och numera - tillsammans med regeringen - försöker skaffa fram en "ersättningsindustri". Facket har därmed lämnat sina medlemmar i sticket, och definitivt visat sin egen roll: liksom regeringen träder det fram till monopolkapitalets försvär.

Det är bara att hoppas på att Surtearbetarna tar lärdom av detta förräderi! Vår uppgift måste vara att utveckla vår solidaritet med Surte-arbetarna i den avgörande situation man nu befinner sig!

Solidaritetsuttalanden kan skickas till: Stellan Mattson, Grangärdsvägen 3 B, 445 00 SURTE

Boken "Rapport om Surte, januari 76" kan beställas från Bokcafé Arbetarmakt. Pris: 10:-

Två linjer i skogsstrejken:

Självständig kamp eller facklegalism

Skogsarbetarstrejken våren 1975 var till sin storlek den mest omfattande strejken i Sverige sedan metallstrejken 1945. Mellan 13-15 000 skogsarbetare gick ut i strejk för en människovärdig löneform - fast månadslön.

Tillsammans med kraven om höjda dagtraktamenten och en rejäl kompensations för de ständigt ökade levnadsomkostnaderna utgjorde detta krav ryggraden i skogsarbetarnas kamp.

Erfarenheterna, slutsatserna och lärdomarna av skogsarbetarstrejken är många och viktiga. Dessa kommer komma väl till pass vid framtida klasstrider med skogsbrukets och andra arbetsköpare.

Två tydligt markerade linjer står vid dessa diskussioner mot varandra: en som hävdar att det var/är riktigt att lita till de traditionella, byråkratiska fackföreningarna i kampen, och en som ställer arbetarnas självständiga och egen kamporganisering i förgrunden. Till den förstnämnda linjen har - med olika motiv och "paroller" - slutit sig hela raden av traditionella vänsterorganisationer, av de mest skilda schatteringar: VPK, SKP, MLK, KAF (f d RMF), FK, m fl.

Till den senare uppfattningen har dock, såvitt vi vet, endast Förbundet Arbetarmakt anslutit sig. (KFml(r):s linje "Välj den självständiga kampens väg - organisera dig i KFml(r)!" kan knappast hänföras till denna linje, utan får - som oftast vad gäller KFml(r) - uppfattas som ett utslag av sedvanlig organisationschauvinism).

Mot denna bakgrund, och med anledning av att tre pamfletter om skogsarbetarstrejken nyligen utkommit, publicerar vid följande artikel, som skrivits av en kamrat som aktivt deltog i solidaritetsarbetet för skogsarbetarstrejken.

Som en röd tråd genom såväl VPK:s som SKP:s nyligen utgivna pamfletter om skogsarbetarstrejken våren -75 går respektive partis bläddda tilltro till de strejkande skogsarbetarnas möjligheter att vinna Skogs förbundstyrelse och övriga enheter på högre nivåer inom Skogs för strejken och skogsarbetarnas krav.

Skogsarbetarstrejkens framväxt och förlopp tvingade dock båda organisationerna att avstå från att framföra sin mest flagranta illusionspolitik. I skenet från förbundsstyrelsens förehavanden och uttalanden kom de yttersta konsekvenserna av denna politik verkligen på skam.

Detta tycks dock ha gått författarna till VPK:s och SKP:s pamfletter spårlost förbi. Båda, i synnerhet författarna till SKP:s pamflett, fortsätter att trumma på i samma facklegalistiska stil, som om inget hade hänt, utan att skogsarbetarstrejken, och dess utgång, i stället skulle "bekräfta riktigheten i SKP:s fackliga politik"!!

För de kamrater som tar del av Förbundet Arbetarmakt:s pamflett om skogsstrejken (Skogsarbetarstrejken 1975, 3:-, Arbetarpress) måste denna "slutsats" te sig en aning egendomlig. Här redovisas utförligt det avsnitt i skogsarbetarstrejken som såväl VPK:s som SKP:s pamflett anstränger sig att delvis söka förtiga, delvis schakrabort; nämligen den uppenbara motsättningen mellan de strejkande, å ena sidan, och facket, å den andra.

Utan att överdriva skulle man kunna påstå, att strejken i sig själv var en utmaning mot facket. Skulle skogsarbetarna valt VPK:s och SKP:s fackliga politik som riktlinje för sin kamp skulle dom med största sannolikhet än idag stått utan de segrar man gjorde i anslutning till strejken. Då skulle, såvitt vi kan förstå, skogsarbetarna fått stänga sin panna blodig ytterligare tio år, på förbundskongresser och avtalsråd, mot fackbyråkratin och socialdemokratien. Nu valde skogsarbetarmajoriteten lyckligtvis en inte helt annan men delvis annorlunda väg.

De som hävdar, och alltjämt hävdar, att de "vilda" strejkerna inte (!) är något tecken på arbetarnas kritik av och missnöje med (ja - för många - rentav förkastade av) facket har verli-

SKOGS ARBETAR STREJKEN

VÅREN
1975

gen all anledning att grundligt tänka över denna åsikt. Den åsikten saknar nämligen för varje strejk allt mindre grund i verkligheten.

Vilken var »kraften«?

I utvärderingen och diskussionen av skogsarbetarstrejken framträder utöver detta ytterligare en central och vattendelande fråga; frågan om vad som var huvudkraften i skogsstrejken. Här nämner SKP, VPK, och hela raden av traditionella vänsterorganisationer, tveklöst: de avdelningar och sektioner av Skogs som slöt upp bakom strejken, i synnerhet de i Norrland. Och det är ju klart som korvspått! Det var ju i huvudsak dessa som tappert försökte tillämpa SKP:s, VPK:s, med fleras, fackliga politik.

I Förbundet Arbetarmakt:s pamflett görs en helt annan slutsats: de avdelningar och sektioner av Skogs (speciellt i Norrland) som "slöt upp bakom strejken" framstår i takt med strejkens utveckling som alltmer hämmande, passiviserande och förlamande för strejken. I denna pamflett framhålls istället de strejkområden som efter bästa förmåga sökte tillämpa en proletär demokrati som strejkens huvudkraft.

Proletär demokrati

Vi åsyftar då närmast de områden där den fackliga organiseringen ställdes i bakgrunden, till förmån för ett enhetligt uppträdande av alla skogsarbetare (oavsett om dom var organiserade i SAC, Skogsarbetareförbundet eller oorganiserade), och där stormöten låg till grund för huvuddelen av aktiviteten.

Det faktum att denna organisering "spontan" valdes av flera skogsarbetare pekar på styrkan i denna organisering. Facket uppfattades "spontan"

som ett odugligt, eller i varje fall otillräckligt, vapen i händerna på arbetare som ville kämpa, och göra det offensivt.

Det är därför inte att förvånas över att de områden som tillämpade denna organisering var identiska med de som kunde uppvisa den största aktivitetsnivån, flest antal aktiva strejkande, och den högsta kampberedskapen, grundlagd genom permanenta diskussioner mellan områdenas samtliga skogsarbetare (inklusive de som blev valda att representera dessa områden i den centrala strejkkommittén!).

Sekterism eller verklig enhet

Konstigt nog gör sig anhängarna av den facklegalistiska linjen själva till de Stora Förläpparna För Enheten. Detta framstår ännu mer absurt när vi vet att flera av dessa Stora Enhetsivrare företrädde en rent sekteristisk linje, framförallt i solidaritetsarbetet. Här bör framförallt framhållas SKP:aren Jan Frykholm, vars agerande inger allt annat förtroende, och verksamt bidrog till att splittra solidaritetsarbetet! Utan att vara vald som delegat till strejkkommittén uppträdde denne unge man som självutnämnd "ordförande" för densamma! Som ansvarig för strejkkommitténs sk talarbank vägrade han vidare att skicka talare annat än till solidaritetskommittéer som organiseratiskt eller politiskt kontrollerades av SKP (se bl a en intervju i tidskriften Enhet, nr 1, där han själv erkänner att så var fallet).

Frykholms påhopp på andra organisationer i denna fråga slår därför därför bara tillbaka på honom själv. Det är han och hans meningsfränder som ska bära huvudansvaret för att solidaritetsarbetet splittrades! Skogsarbetarstrejken och dess deltagare var betjänt av något helt annat än den "solidaritet" som Frykholm & Co beredvilligt stod till tjänst med - nämligen klassolidaritet. Och den har som bekant inget

med undfallenhet inför facket och fackbyråkratin att göra, som Frykholm m fl inbillat sig, och till råga på allt gavs möjlighet att, i strejkkommitténs namn (!), söka pådyvla andra!

Till skillnad från Frykholm och hans gäng kämpade Förbundet Arbetarmakt, tillsammans med enskilda och representanter från några av de organisationer som i övrigt slöt upp kring facklegalismen, för ett solidaritetsarbete grundat på konkret aktionsenhet, på klassolidaritet och på ett individuellt deltagande i solidaritetsarbetet. Inte ett deltagande "i kraft av" av medlemskap i ett eller annat parti (facklegalistiskt - förståss!). Dessvärre vann denna linje inte någon omfattande styrka i solidaritetsarbetet.

Saklig redogörelse

Till skillnad från SKP:s erbarmliga pamflett uppfyller VPK:s dito i alla fall ett minimikrav: kravet på saklighet i framställningen. Så tillvida är VPK-pamfletten vida överlägsen SKP:s, då den innehåller en redogörelse för kampen dag för dag, utan en massa förvrängda och förstuckna kommentarer å la SKP-pamfletten. Därför vill jag i viss mån också rekommendera VPK-pamfletten till studier, med förbehållet att också den, i form av olika intervjuer med flera av centrala strejkkommitténs ledamöter - varav flera är okända som "Stora Enhetsivrare", bidrar till att avpolitisera erfarenheterna från skogsarbetarstrejken. VPK-pamfletten - Strejken i skogen, seger för enheten (av George Palmér, Arbetarkultur) - är dessutom en aning dyr, enligt mitt förmenande. 15:- kostar den!

I KAF:s tidning Internationalen efterlystes för ett tag sedan en "politisk analys" av skogsstrejken och dess erfarenheter. Framförallt efterlyste författaren till artikeln i fråga (Bruno Waldin) en "vägledning för fortsatt kamp". Samme författares kommentarer till SKP:s och VPK:s skrivningar om skogsarbetarstrejkens förlopp som "hyfsade beskrivningar" omöjliggör dock en seriös polemik mot honom här. Också han tycks (i brist på kunskaper?) ställt sig i facklegalismens tjänst.

Jag vill uppmäna honom, liksom läsaren av denna artikel: studera Förbundet Arbetarmakt:s pamflett om skogsarbetarstrejken!

Den ger en rätt annorlunda bild av skogsarbetarstrejken än den herrar (och tjejer) fackföreningslegalister i allsköns vänsterpress vill få oss att göra till vår egen, och som blott avser att bereda vägen för ett fackföreningslegalistiskt "medvetande" bland arbetare och radikaler.

Men den finten går vi inte på! Nu är det vår tur att besvara den fackföreningslegalistiska "vänsterns" arttelleri!

Matts N.

SKOGSARBETARSTREJKEN 1975, Förbundet Arbetarmakt:s pamflett, kan beställas från ARBETARPRESS, Box 31 134, 400 32 GÖTEBORG 31. Priset är 3:-/ex. Sätt in dessa 3:- + 0:50 i portokostnader på postgironummer 88 66 51-9 (Arbetarpress), och skriften kommer direkt hem till dig i brevlådan. Glöm dock inte att noga anteckna på postgirotalongen vad din betalning avser! Vid beställning av mer än 10 ex. erhålles 20 % rabatt. Samma rabatt får också de bokhandlar som beställer hem pamfletten. Den i artikeln här bredvid omnämnda VPK-pamfletten (Strejken i skogen, seger för enheten, 15:-) kan på liknande sätt beställas från något av våra bokcaféer i Göteborg eller Jönköping. Adresserna och postgironumren till dessa båda bokcaféer återfinns du på annan plats i denna tidning.

Angående SKP-pamfletten anser vi den vara så oförsämrat dålig och hopplöst fackföreningslegalistisk att vi bestämt oss för att inte bidra till att ge spridning åt smörjan. Den intresserade av denna skrift får följaktligen vända sig till SPK.

DÄRFÖR KAN VÄNSTERN INTE ENAS

insändare

Vi har i Sverige idag tre organisationer som kallar sig kommunistiska, revolutionära och anti-stalinistiska.

Jag tänker på Förbundet Arbetarmakt, Förbundet Kommunist och Kommunistiska Arbetarförbundet.

Man tycker att dessa skulle ha mer gemensamt, än det som skiljer dem åt. Men tyvärr fortsätter de istället att smutskasta, svartmåla och bekämpa varandra på alla sätt. Och detta i en tid när vi mer än nånsin skulle behöva enhet och samarbete inom den marxistiska vänstern för att kunna skapa ett alternativ till reformismen och stalinismen.

Se bara på stridigheterna inom Chilekommittén eller splittringen vid 1:a maj. Varför måste det vara så?

Är det gamla föreställningar från de klassiska marxisternas tid som lever kvar? De förutsatte ju att arbetarklassen skulle kunna enas i ett enda parti. Men fr o m 1914 har vi fått alltflera politiska riktningar av betydelse. Vi har t ex en mängd grupper

och partier som kallar sig kommunistiska. Att ett parti skulle kunna vinna hegemoni över arbetarklassen är väl idag tämligen uteslutet. Frågan är om det överhuvudtaget är önskvärt.

Vad tjänar det då till att fortsätta rabbla de gamla fraserna om "Det Enda Starka Partiet"? Är det inte lika bra att erkänna att verkligheten är mer komplicerad än vad dogmerna vill göra gällande? Vad är en teori värd som utvecklingen för länge sedan tillbakavisat? Har begreppet "Det Enda Starka Partiet" rent av blivit en fetisch?

Atminstone tycker jag att FAM, FK och KAF kunde sträva efter samarbete. Varför inte bilda en revolutionär enhetsfront? På så sätt skulle man ju kunna nå enhet i handling och konkreta frågor, samtidigt som organisationerna behåller sin självständighet och ideologiska "renlärighet". Jag tror att en sådan vilja till enighet skulle verka stimulerande och uppbyggande även på oss som står utanför dessa tre organisationer, medan den nuvarande organisationsegoismen hämmar, passiviserar och verkar nedbrytande.

Per Stigman

rättas, nämligen ett stort och väl organiserat proletariet, inte fanns i Ryssland 1917. Arbetarklassen var liten. Och de arbetarråd som fanns försökte bolsjevikpartiet med alla medel få kontroll över.

Det kom till öppna konfrontationer mellan arbetare och den nya regimen. Arbetarnas organisationer krossades. Tillsammans med gamla tsar-officerare och grupper ur tsarens statsapparat skapade bolsjevikpartiet ett nytt herrevälde över arbetarklassen. Stalins terrorvälde var bara en fortsättning på ett samhälle som skapats under Lenins tid i ledningen för bolsjevikpartiet.

Vill du läsa närmare om vad som hände, rekommenderar vi Rådsmakt nr 5, som handlar om just ryska revolutionen.

Partiet

Nu är det slut på tillbakablicken.

Att vi skriver så mycket om det är för att visa att det redan från början fanns stora, för att inte säga grundläggande, skillnader mellan våra organisationer. Motsättningar som kommer att öka ju större inflytande våra respektive grupper får på arbetsplatser och andra ställen.

Per Stigman säger att det är meningslöst att rabbla de gamla fraserna om "Det Enda Starka Partiet". Att det idag är "tämligen uteslutet...att ett parti skulle kunna vinna hegemoni över arbetarklassen".

Enligt min uppslagsbok betyder hegemoni "överhöghet, ledarställning".

För mig är det inte så väsentligt om FK och KAF har bildat sina organisationer för att bli ett parti som har hegemoni över arbetarklassen, eller för att bli ett av de partier som har hegemoni över arbetarklassen.

Jag, och FAM med mig, kommer att bekämpa bägge dessa målsättningar. Vi har bildat vår organisation av helt andra orsaker.

Vi arbetar för bildandet av en revolutionär organisation. En revolutionär organisation vars huvuduppgifter är att med sin agitation och propaganda stärka proletariatets självtillit och förmoda det att organisera sig självständigt från fackföreningar, partier och den borgerliga statsapparaten. Som betonar att det är arbetarklassen genom sina egna organ som ska ta makten och upprätta sin egen statsapparat med milis, sjukvård, undervisning, kommunikationer, m m.

Facket

Man kan se tydliga spår av de olika anledningarna till att vi bildat våra organisationer i vår politik på arbetsplatserna.

Vi anser att fackföreningsapparaten idag är en för kapitalet nödvändig del av den borgerliga staten. Fackföreningarna är en försäljningsorganisation av varan arbetskraft, där grosshandlarna förhandlar med arbetsköparna om priset. Sedan finns lagar om att man inte får opponera sig mot de fastställda priserna. Vi anser det varken möjligt eller önskvärt att erövra denna försäljningsorganisation.

Istället betonar vi den självständiga kampen, att man måste organisera sig utanför fackföreningarna, och i en revolutionär situation krossa fackföreningarna. Strejkkommittéer, stormöten och arbetsplatskommittéer är organisationsformer som pekar framåt.

Överta försäljningsorganisationen

Både KAF och FK börjar orientera sig i alltmer inomfackliga banor.

KAF går helt in för att bilda fackliga oppositionsgrupper, för att kunna "vinna fackföreningarna för ett klasskampsprogram". I sin teoretiska tidning, Fjärde Internationalen nr 2-3/75, säger KAF: "Kampen om fackföreningarna är en och samma kamp som kampen om ledarskapet för arbetarklassen". De är konsekventa leninister.

Kappan efter vinden

FK har under sin existens alltid haft en lite diffus ideologi. Detta gäller också deras inställning till fackföreningarna.

Under de första åren på 70-talet hängde de på den utomfackliga tendens som började med gruvstrejken. De hade egna medlemmar som var ute i strejk och var väldigt entusiastiska för arbetarkommittéer och allehanda utomfacklig organisering.

Nu har dock vinden vänt. Det har förekommit en viss inomfacklig militans på sina håll, och skogsarbetarstrejken har för många framstått som ett exempel på att det går att göra mycket inom fackföreningarna. Och se, FK vänder kappan efter vinden och inriktar sin politik mer på facket. Detta visar, tycker jag, att de inte utgår från att arbetarklassens självständiga kamp leder fram mot socialismen, utan de utgår från någonting annat.

Om de utgår från att de vill ha inflytande över så stora arbetargrupper som möjligt, och därför ändrar politik för att få medhåll, eller vad det är, det vet jag inte, men klart är att de tillsammans med KAF bidrar till att stärka förtroendet för de fackliga organisationerna, och därmed motarbetar den självständiga kampen.

Det ska vi aldrig förlåta dem.

Splittringen kan inte önskas bort

Det finns många som har svårt att ta ställning mellan vänsterns organisationer och deras politik. Och som tycker att vänstern är onödigt splittrad. Men, när det nu finns organisationer som hävdar att de skall utgöra arbetarklassens ledning, och som försöker stärka arbetarnas förtroende för fackföreningsapparaten, då känner vi oss tvungna att bidra till splittringen.

Och för dem som inte ser några stora skillnader, återstår bara en sak: att studera och undersöka vänstern för att upptäcka skillnaderna. Förr eller senare blir dom tvungna att ta ställning!

Marke

svar

Det finns många som klagar på splittringen inom vänstern. Varför kan inte alla enas, vi har ju samma fiende och samma mål, frågar sig många som är villrädiga inför mångfalden av grupper.

Per Stigman, som skickat ovanstående insändare till både oss, Internationalen (Kommunistiska Arbetarförbundet, KAF:s tidning) och Arbetarkamp (Förbundet Kommunist, FK:s tidning), har insett att vänstern varken har samma fiende eller samma mål. Inom vänstern finns helt olika syn på vad socialism är och inte är och helt skilda åsikter om hur kapitalismen ska bekämpas.

Per Stigman har insett detta och förrespråkar inte någon allmän enad vänster. Istället uppfattar han KAF, FK och FAM som närstående organisationer. Och det stämmer naturligtvis till en del.

Vi anser alla att socialismen måste genomföras med hjälp av revolution, vi nämner ord som arbetarråd, vi kritiserar öststaterna och har inget "ideal-land" som vi tror blint på.

Som sagt, vi har en del gemensamt och också en del samarbete. Och kritiken mellan våra organisationer förs i dag i en relativt kamratlig anda.

Men det finns skillnader också. Skillnader som har växt allteftersom vi konfronterats med verkligheten utanför det rena teoribygget.

Är 1970

Låt oss gå tillbaka lite i tiden. År 1970 fanns varken FK eller KAF eller FAM. Istället fanns en stor opposition inom Vänsterns Ungdomsförbund (som det året bytte namn till MLK, Marxist-Leninistiska Kampförbundet). Denna opposition sysslade med att tvätta Lenin ren genom att försöka slakta stalinismen. Man läste historia och avslöjade stalinistiska lögnar på

löpande band. De ledande stalinisterna i VUF/MLK hade fullt sjå att försöka dölja det oppositionen skrev för de övriga medlemmarna. En stor del av oppositionen lyckades med konststycket att skippa Stalin men behålla Mao, under tvättningen av Lenin. Dessa bildade Förbundet Kommunist, hösten 1970.

Utanför VUF/MLK fanns andra grupper som studerade historia i syfte att tvätta ren Lenin.

De utförde ett verkligt pionjärarbete och lyckades bland annat leta fram ett Lenin-citat där han sa att han litade mer på Trotskij än på Stalin.

Årsskiftet 70-71 bildade dessa människor Revolutionära Marxisternas Förbund, som de i år ansåg viktigt nog att döpa om till Kommunistiska Arbetarförbundet, f.ö. rena löjan om man ser till förbundets klassammansättning.

År 1972-73

Under år 1972 och 73 höll några andra jeppar på och läste historia, ekonomi och marxistisk vetenskap.

De gjorde det dock inte i syfte att rentvå Lenin, för honom var de redan förut misstänktsamma mot, utan snarare i syfte att ta reda på vad som hänt och varför det hänt. Detta för att bli klagöra vad de själva skulle syssla med framöver, om de skulle gå med i RMF eller FK eller om man skulle bilda nåt eget. Hösten 1973 hade man bestämt sig. Inga andra organisationer dög, man kände sig helt enkelt tvungna att bilda en egen organisation. Och så bildade dom Förbundet Arbetarmakt.

Och vad hade man kommit fram till då? Jo, att FKs och RMFs ärorika bolsjevikparti inte alls var så ärorikt. Man kom fram till att de nödvändiga förutsättningar som måste finnas för att proletariatets diktatur ska kunna upp-

STÖD HAMNARBETARNAS BLOCKAD AV CHILEGODS

Den 1 mars inledde Svenska Hamnarbetarförbundet en tremånaders blockad mot chilenskt gods. Denna blockad är en i raden av bojkottaktioner mot den chilenska blodsdiktaturen som genomförts av arbetare runt hela världen alltsedan statsuppen i Chile den 11/9 1973.

Det arbetande folket i Chile lever under det mest brutala förtryck. De fackliga och politiska rättigheterna är totalt förtrampade. En fjärdedel av den arbetsföra befolkningen förvägras arbete. Under mer än två år har juntan fört en medveten svältpolitik. Tusentals arbetare, bönder, studenter försmäktar i fängelsehållorna.

I kampen mot diktaturen kräver det chilenska folket en aktiv internationell solidaritet. Den internationella

arbetarrörelsens bästa vapen för att stödja motståndskampen i Chile är en total blockad av chilegods. Varje ny bojkottaktion är ytterligare ett steg i denna riktning. Varje konkret bojkott initiativ är för kamraterna i Chile ytterligare ett direkt stöd till den svåra kamp de för.

Svenska Hamnarbetareförbundets initiativ i Sverige måste ges allt stöd. Blockaden i hamnarna måste bli total och genomföras av alla hamnarbetare oberoende av facklig anslutning. Aktiva insatser måste göras för att förhindra att Chilegods tas över gränserna med landtransporter. Hamnblockaden måste kompletteras genom aktioner på andra områden. På metallföretag för att förhindra användning av chilensk koppar, bland handelsanställda

och i konsumentledet för att förhindra försäljning av chilensk frukt och andra konsumtionsvaror, osv.

Vi uppmanar fackliga, politiska och andra organisationer att underteckna detta upprop och aktivt verka för att Svenska Hamnarbetarförbundets initiativ blir en framgång för den internationella solidariteten. Vi uppmanar alla organisationer och enskilda som stöder det chilenska folkets kamp att på alla områden arbeta för total isolering av juntan.

INTE ETT ÖRE
INTE ETT VAPEN

INTE ETT FARTYG
AT DET CHILENSKA FOLKETS MÖRDARE

Stockholm 2/3 1976
Chilekommittén/Arbetsutskottet

Beställ från ARBETARPRESS

Maurice Brinton: AUKTORITÄR UPPFÖSTRAN, SEXUELLT FÖRTRYCK OCH POLITIKENS IRRATIONELITET	4:-
Paul Cardan: SOCIALISMENS INNEBÖRD	2:-
Rossana Rossanda: KLASS OCH PARTI	1:-
Martin Glaberman: MAO SOM DIALETIKER	2:-
ARBETARMAKT - ARTIKLAR OCH LEDARE UR TIDNINGEN ARBETARMAKT 1972-73	5:-
Herman Gorter: ÖPPET BREV TILL KAMRAT LENIN - Ett svar på Lenins bok: "radikalismen - kommunismens barnsjukdom"	7:-
ARBETARRÅDEN - De proletära maktorganen	4:-
Andy Anderson: UNGERN-56	20:-
SKOGSARBETARSTREJKEN VÄREN 1975	3:-
Beställes genom att betala in pengarna på ARBETARPRESS postgiro: 88 66 51 - 9	

Ned med monarkin - leve den socialistiska arbetarrepubliken!

SKOLAN: SPEGEL AV SAMHÄLLET

Dagens skola präglas av konkurrens, hets och ett främlingsskap mellan lärare och elever. Skolans målsättning är inte som det så fint står uttryckt i läroplanen att skapa "fria och självständigt tänkande individer". Istället liknar den mer den korvstoppsmaskin många kritiker liknat den vid. Eleverna proppas fulla med fakta och åter fakta. Oftast helt intresselösa. Frågorna i läroböckerna består mest av kryssfrågor där det gäller att kryssa för rätt alternativ. Undervisningen är fantasilös och monoton. Dagens elever har nästan helt förkvävt på sin egen fantasi. De flesta får aldrig lära sig att uttrycka sina känslor. När jag gick i nian och vår teckningslärare gav oss fria händer att göra vad vi ville stod de flesta som fån eller gick fram till henne och frågade:

- Vad ska vi göra då?
Men varför är skolan så fantasilös?
Vad är det som gör att den fina målsättningen i läroplanen inte alls stämmer med verkligheten?

För att kunna ge svar på det måste vi gå tillbaka och se på vad skolan egentligen är och varför skolan överhuvudtaget kom till.

Hur kom skolan till?

Under feodalismen fanns också en skola, men den var inte allmän. Den sköttes då av kyrkan och det var bara ett fåtal förunnat att kunna studera. Detta kom sig av att under feodalismen behövde inte vanligt folk kunna läsa, skriva eller räkna (mer komplicerade tal). De kunde sköta jorden och arbeta åt godsherren utan sådana kunskaper. När industrialismen sedan kom krävde den vissa kunskaper av dem som arbetade i industrierna. Industrialismen krävde läs- och skrivkunniga arbetare. Det resulterade i att man år 1842 införde den allmänna folkskolestadn, där det sades att alla barn skulle gå i skolan. Det dröjde dock några decennier innan den allmänna folkskolan var helt genomförd. Först kom den till städerna och kring industrierna, men senare spridde den sig även till landsbygden (där behovet inte tidigare varit så stort) p g a att man fortfarande körde med samma ålderdomliga jordbruksmetoder.

Arbetskraftsproducent

Under kapitalismen har skolan fått en mängd uppgifter. Den ska producera vetenskapsmän, direktörer och avancerade tekniker (som ska kunna tänka självständigt till en viss grad), men den ska också spotta ut vanliga arbetare som har mindre kunskaper och som lyder förmannen utan att ifrågasätta varför.

Dess uppgift är att anpassa den fantasifulla sexåringen till en viljelös arbetare som ägnar hela sitt liv åt något monotont och fantasilöst arbete. Den "färdige" eleven ska också ha lärt sig att passa tider, inte skolka från jobbet och att känna sitt "ansvar" inför samhället. I skolan är det sträng frånvarokontroll och eleverna får anmärkning om de kommer för sent till lektion. Allt för att passa in eleven i systemet.

I dagens skola går alltså både den framtida arbetaren och den framtida kapitalisten eller direktören. Vad är det då som skiljer ut dom? Vad är det som gör att arbetarklassens barn även i fortsättningen kommer att tillhöra arbetarklassen?

Det beror på att överklassens barn oftast har en studievänligare miljö och de hetsas av sina föräldrar att de måste läsa vidare för att "bli något". Föräldrarna har oftare tid och ork att hjälpa eleven med läxorna och stötta honom i kampen om högsta poäng. Den högt uppsatte fadern kan heller inte alltför sällan "fixa" in grabben på någon ansvarsfull post i egna firman eller hos någons kollega.

Arbetarklassens barn däremot lever (fortfarande idag) i en mindre studievänlig miljö. Föräldrarna orkar oftast inte hjälpa till med läxorna och ungarna uppföstras auktoritärt. Föräldrarna förtrycks på jobbet och förtrycker i sin tur ungarna hemma.

Deras lärare kommer dessutom oftast från en småbörgerlig miljö och arbetarbarnen prackas då på ovana borgerliga värderingar och uttryckssätt, vilket gör att de inte känner sig hemma i den nya skolmiljön. Det blir en konflikt.

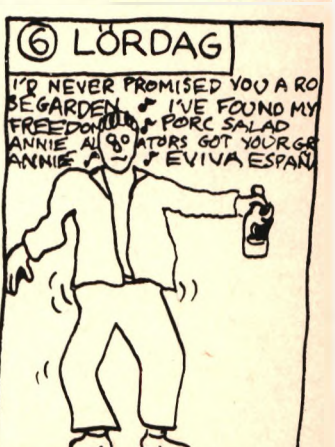
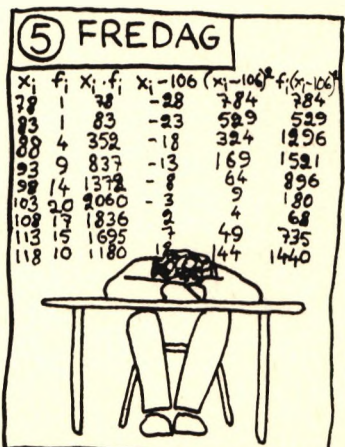
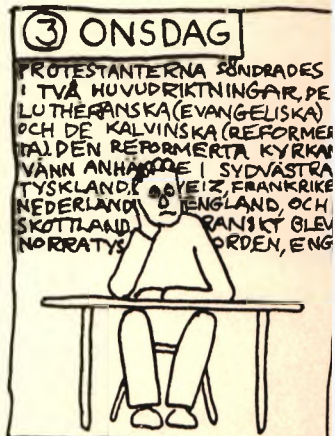
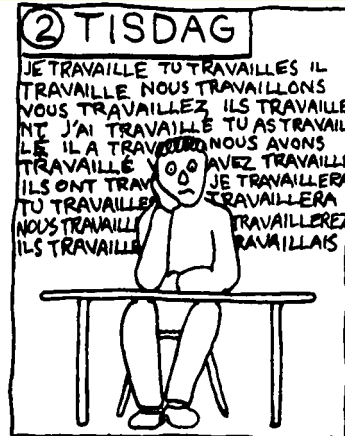
Läroplanen - en bluff?

Om allt detta står naturligtvis inte ett ord i läroplanerna för grund- och gymnasieskola. Där talas det stället vackert om utvecklande av "fria elever som kan tänka kritiskt och självständigt". Men läroplanen har inget med den verkliga skolan att göra. Läroplanen används bara av politiker och ansvariga som vill skydda sig mot kritikerna och motståndarna av dagens skola.

Sossarna har också under de senaste åren talat vackert om att "nuförtiden så kan alla ta studenten". Detta är bara ett sätt att dölja klasskillnaderna. Man har helt enkelt placerat yrkes- skolorna (snickare, murare o s v) och lärlingsyrkena inom gymnasieskolans ram. Därmed kan nästan alla "ta studenten" idag.

Nej, en större omvandling av skolan kan inte ske utan att samhället i övrigt genomgår en radikal förändring.

Brutus

Serien
fortsätter
på
ruta ①

SKOLAN OCH SOCIALISMEN

Som revolutionärer vill vi naturligtvis radikalt ändra på dagens usla skola. Den skola vi vill ha har ingenting gemensamt med dagens korvstoppningsfabriker. Utbildningen under socialismen måste vara en naturlig del av all mänsklig aktivitet, inte som nu en helt avgränsad och till formen väldigt speciell del. Nu studeras olika ämnen helt lösryckta ur sitt sammanhang. Kunskapen får ett egenvärde och leder till skiktning i intellektuella och icke-intellektuella.

Betygen och proven medför osämja och konkurrensanda mellan eleverna. Kvällar före prov får ägnas helt åt ett tråkigt, alierat faktapuggande. Den betygsmedvetne eleven i högstadiet och gymnasiet har inte mycket tid över till annat än läxläsning. Många lärare och elever är medvetna om den korvstoppling undervisningen liknar. Men man kan inte göra särskilt mycket åt det. Alla läroböcker är gjorda för korvstoppling och några vettiga alternativ finns inte. Man kan tänka sig att använda dagstidningarna som utgångsmaterial (åtminstone till samhällsorienterande ämnen) för diskussioner och grupparbeten. Detta kräver dock alltför mycket tid och ork från läraren och även eleverna. Eleverna har ett tiotal ämnen ytterligare att koncentreras på och har knappast tid att börja leta i dagstidningarna också.

Den högt upptrivna takten framförallt på gymnasiet skapar oro och stress. Minst var fjärde elev på gymnasiet tredje årskurs har magbesvär eller andra nervösa besvär.

Under socialismen måste betygshets och konkurrensanda ha utplånats, och vi ska ha ersatt det med fritt och självständigt arbete i gott kamratskap med samarbete och solidaritet som riktlinje. För att nå fram till en sån skola måste de nuvarande förhållandet lärare-elever emellan (med läraren som lär ut och eleven som lär in) och det nuvarande styressättet av skolan och undervisningen ha bytts ut. Vi måste ta bort ämnesuppdelningen av undervisningen och ge var och en möjlighet att läsa efter sitt eget intresse.

Skolan kan ledas av ett skoloråd där alla på skolan gemensamt väljer administration och där hela skolan på stormöten beslutar om de viktigaste frågorna. Studierna ska kombineras med praktiskt

arbete i industrin och det arbetande folket ska också kunna studera. Alla på skolan ska gemensamt sköta och ansvara för administrationen och undervisningen och praktiken i industrin.

Denna skola har inget gemensamt med dagens. Att förändra skolan radikalt under vårt nuvarande samhällssystem är omöjligt. Som revolutionärer måste vi inrikta oss på att inte bara arbeta elevfackligt (eller med annat fack- - ligt) arbete. Endast efter revolutionen kan skolan förverkliga målsättningen att skapa "fria och självständigt tänkande individer" vars målsättning är samarbete och solidaritet.

Brutus

BARNUPPFOSTRAN ÄR INGEN PRIVATSAK!

Daghemmen kommer en lång tid framöver vara den inrättning som förutom familjen uppfyller de nödvändiga kraven på barntillsyn. Debatten om huruvida daghemmen är bra eller inte för barnen går fram och tillbaka beroende på i vilken utsträckning den kvinnliga arbetskraften behövs ute i produktions-

När behovet av arbetskraft är stort tvingas kvinnan ut på arbetsmarknaden och behovet av daghem ökar. Då startar debatten. När behovet minskar tar också debatten slut.

Genom att många barn, främst ur arbetarklassen och de lägre mellanskikten, vistas större delen av sitt vakna liv på daghem, kommer denna miljö och verksamheten som bedrivs där få stor betydelse för dessa barns personlighetsutveckling.

Målsättning

Förskoleverksamhetens målsättningar är höga:

1) Förskolan bör sträva efter att i samarbete med föräldrarna ge varje barn bästa möjliga betingelser att rikt och mångsidigt utveckla sina känslö- och tankemässiga tillgångar.

2) Förskolan kan därigenom lägga grunden till att barnen utvecklas till öppna och hänsynsfulla människor med förmåga till inlevelse och till samverkan med andra, i stånd att komma fram till egna omdömen och problemlösningar.

3) Förskolan bör hos barnen lägga grunden till en vilja att söka och använda kunskap och att förbättra såväl egna som andras levnadsvillkor.

Detta teoriunderlag leder till de tre delmålen: Jaguppfattningen- begrepps- uppfattningen- kommunikationsförmågan. De verkliga förhållandena ute på barnstugorna gör att målen känns höga. Kraven är dubbla: dels ska daghemmen vara en förvaringsplats, dels en god barmiljö. De alltför stora barngrupperna omöjliggör förverkligandet av förskolans målsättning. I realiteten blir barndaghemmen ofta bara förvaringsplatser för blivande arbetskraft, på samma sätt som ålderdomshemmen är en förvaringsplats för förbrukad arbetskraft. Och sådana inrättningar bara för förvaring vill vi inte ha. De skjuter bara upp konflikter och gör de utsatta barnen eller åldringarna passiva och destruktiva.

»Privatsak«

Föreställningen att barnuppfostran är en "privat"sak, gör att man sällan diskuterar om den ideologiska påverkan daghemmet har på ungarna. "Neutralitet" är nyckelordet - bara inte personalen använder fula ord som Chile, klassförtryck, kapitalist o s v s är läget under kontroll. Och det samtidigt som den religiösa indoktrineringen inom statskyrkans ram uppfattas som neutralt och positivt.

De olika utredningar, planer och målsättningar som görs av Skolöverstyrelsen, Barnavårdsnämnden, Socialstyrelsen och andra instanser tvingas fram av den pedagogiska debatt som existerar, men dessa leder sällan till några konkreta åtgärder eller förändringar på barnstugorna. Det blir bara något vackert som står på ett papper.

De alltför stora barngrupperna gör att ungarna aldrig får chansen att bestämma själva hur de vill ha det. Det ser ut på ett visst sätt och allt funkar enligt vissa principer, som ungarna får anpassa sig efter. De måste lära sig systemet, annars funkar inte barnarbetet. Rutinen måste hållas, sysselsättningarna anpassas efter tiden, barnen tystas och förskollärarna måste dra gränser för aktiviteterna och biddrar till hämningar i barnens utveckling. Ungarna är maktlösa. De får inte bestämma någonting själva. Inte ens vilket daghem, vilka "fröknar", inte kompisar och inte tider. Inte undra på att de gör uppror, sätter sig emot regler och rutiner. Men eftersom man själv är där som förtryckt lärare har man inte mycket

annat att göra än att finna sig i systemet och bidra till förtryckandet av nästa generation. Det är ständiga klyftor mellan ens egna idéer och verkligheten.

Den starkaste vinner

Mönstret i daghemmet präglas av samma tävlingsanda som i samhällets andra förtryckarinstitutioner - konkurrens där den starkaste vinner. Hur ska barnen kunna bli självständiga och kritiska när deras initiativförmåga redan tidigt trycks ner. I samhället runt omkring finns det inte heller förebilder om jämlikhet och solidaritet - så varifrån skaffar dom sina erfarenheter? TV, serietidningarna, reklamen och allting speglar ju skadorna från samhället vi lever i. Hatet mot auktoriteter växer, men uppror tystas ner och trampas ner tidigare. Vi skall uppfostra dom till lydiga, lugna och ordentliga ungar, det är det som kallas för anpassning. Visar de kritisk syn på samhället, självständig aktivitet och organisation kallas det för missanpassning. Man kan fråga sig vad de blir för människor - egentligen?

Daghemmets påverkan på barn har stor betydelse för hur kampen för ett socialistiskt samhälle kommer att utvecklas. För de barn som växer upp nu kommer att delta i kampen och får kanske till uppgift att organisera samhället efter revolutionen.

Mindre grupper

En uppfostran efter socialistiska principer och värderingar är en omöjlig het i ett kapitalistiskt samhälle. Men det finns en del krav som är viktiga att driva och som skulle göra det lite bättre. Ett är kravet på mindre barngrupper och dess konsekvenser för det praktiska barnarbetet idag. Barnen skulle kunna släppas friare att pröva sina idéer och ges möjligheter att åtminstone själva kunna organisera sin egen dag på dagis. Kontakten med föräldrarna blir möjlig och kan kanske leda till mer samarbete mellan dem och personalen. Arbetslaget i barnstugorna

kan börja att fungera, samarbetet skulle bli bättre mellan personalen och med övriga myndigheter.

Dessutom skulle man få till stånd en vettig integration av "barn med särskilda behov" i barngrupperna. Då tänker jag dels på handikappade och dels på invandrarbarnen. Ett annat viktigt dagskrav är att daghemmen ska vara gratis och för alla barn.

Nattöppet

Mera diskutabelt är kravet på nattöppna daghem. Kravet har växt fram ur industrins behov av skiftarbetare, och skulle göra det möjligt att ytterligare utvidga den typen av arbete. Den sidan av frågan är helt oacceptabel. Men samtidigt är nattöppet ett legitimt krav från föräldrar som redan nu arbetar

skift. Detta gör saken mer komplicerad: skiftarbetet måste kräva möjlighet till omsorg för de barn vars föräldrar jobbar på natten. Men även natthemmen måste vara av sådan kvalitet, att de inte bara blir förvaringsboxar. Personalen måste ha ett avgörande inflytande över utformningen av verksamheten och planeringen av den.

Idag finns det få föräldraföreningar, men en stark sådan skulle stärka både föräldrarnas, barnens och personalens positioner. Vad jag menar med en stark föräldraförening är inte en förening som gör det bästa möjliga av den hopplösa situationen, utan vägrar att finna sig i den och ställer

krav med hög målsättning. Det skulle även kunna leda till ett samarbete på det ideologiska planet, och till alternativa former för barnstugor.

FAMILJEN- FÖRTRYCKETS VAGGA

De krav som ställs på en medlem i dagens kärnfamilj, är omöjliga att uppfylla för de flesta människor. Familjen fungerar som tillflyktsort, någonting heligt och skyddat som skall tillfredsställa alla behov som uppstår i konkurrensen och främlingskapet och otryggheten som samhället utanför erbjuder.

Det betraktas som ett personligt nederlag, att inte klara av att hålla masken och leva upp till myten om den lyckliga familjen. Felen söks inom familjen, inte i systemet i sin helhet. Detta gör att man desperat försöker laga sprickor och går med en ständig otillfredsställelse med tillvaron. Konflikter betraktas ju som något negativt och destruktivt, något som man bör undvika till vilket pris som helst.

Främlingskapet ökar även mellan familjemedlemmarna, beskyllningar av personlig art är oundvikliga, man stirrar blint på dom skönmålade bilderna av familjen. Man orkar inte ändra på sina levnadsvillkor, eller ens tänka tanken ut.

Revolution? Arbetarmakt? Det är fjärran från våra kök.

I stället försöker man att fly från verkligheten. Spritkonsumtionen ökar, ansiktena göms bakom veckotidningarnas noveller eller TV:s blåa sken. Man försöker ersätta tomheten med något nytt, t ex ständigt ökad konsumtion.

Barnen är utlämnade till den goda turen att hamna hos "rätta" föräldrar när de föds och växer upp. Bortsett från några besök hos och av barnavård centralen, som inte hinner lägga sig i mycket utöver viktkontroll, är det nelt och hållet föräldrarnas privatsak hur de tar hand om sina barn (om inte direkt misshandel pågår och bevisas).

I dag har man väldigt lite insyn i hur barnen egentligen har det i den lilla kärnfamiljsheten (siffrorna om sprit- och narkotikakonsumtion i allt lägre åldrar får tala för sig själv). Barnuppfostran har alltid varit något väldigt privat och hemligt som man inte får lägga sig i, inte diskutera om och i varje fall inte kritisera. Bortsett från några sk "folkets pedagoger" som talar om för alla hur man skall ha det och som har knäckt många föräldrar med sina ogenomförbara teorier, är det helt tyst. I och med att barnen i dag har föräldrarna som de enda förebilderna av vuxna, speglar ju dom i mycket hög grad deras sinnesstämningar. Det är då inte så konstigt att man försöker laga bilden av familjen utåt, håller strängt i sitt privata, isolerar sig ännu mera och tvingas att fly i ännu högre grad.

PE

TV-MED RÄTT ATT SÖVA

opium för folket

"Det religiösa eländet är ett uttryck för människornas verkliga misär" stod det bl a i det citat som inledde den här artikelserien i förra numret. Religionen uttrycker drömmar om en bättre värld efter döden, då människorna ska slippa jordelivets elände och förtryck. Människorna ska inte försöka ändra på världen utan de ska stå ut med mödorna för att få ett tryggt liv efter döden.

Religionen försöker alltså passivisera människorna och de undertryckta klasserna från motstånd mot förtrycket. Idag har inte religionen samma centrala roll som för hundra år sen. En del av religionens passiviserande roll har ersatts med TV:ns, radions, veckopressens, kvällstidningarnas och knarkets passiviserande funktion.

Hela dagarna sprider Sveriges Radio med vinden ut kommersiell verklighetsflyktig musik som sätter upp en ljudtapet kring den lyssnande. Ibland med avbrott för nyheter eller veckans pausanka. Informativa och upplysande program utgör välkomna små avbrott i den överväldigande skvalpassiviseringen. Tyvärr utgör dessa endast en liten del av radions totala programtid

Progressiva program drunknar

De informativa programmen tjänar i stort inte heller några revolutionära syften. Visserligen spottar ungdomsredaktionerna och Knuff fram något radikalt samhällsreportage då och då. Samtidigt dränks dessa i den väldiga skvalapparaten som spyr ut borgerliga fördomar och värderingar. Nyhetsprogrammen består till stor del av speciellt utvalt material från de amerikanska och franska nyhetsbyråerna. Nyhetsuppläsaren läser ordagrant och okritiskt upp hur "det sovjet- och kubastödda kommunistiska MPLA angriper och utplånar FNLA- och UNITA-byar" och hur "Angola inventerats av Kuba".

Svensktoppens, Skivspeglens, Kaval-kads, Poporamas och melodiradions texter handlar om "den stora kärleken" och en värld utan krig flera miljoner ljus-år härifrån. Texterna visar på människornas misär i dagens verklighet. Man drömmer sig iväg från krig, bristen på kärlek och arbetets alienering. Man längtar efter att få leva i fred och kärlek med varandra, men gör ingenting åt det utan bara sjunger "en sång om frihet" och om kärleken "långt, långt bort härifrån".

Skvalradions lyssnare kan fly bort för några ögonblick och slippa stressen och nervositeten. Tyvärr tas han några minuter senare ner på jorden igen och "långt, långt borta" är återigen den bättre världen. Skvalet passiviserar arbetarklassen. Istället för att gå upp till kamp mot herrarna förblir lyssnaren passiv i fåtöljen framför TV-apparaten / radion eller drömande nere på verkstadsgolvet.

Tänk inte själv!

Det bör uppmärksammas att den kommersiella musiken inte uppmanar folk att jobba hårdare eller att lyda bossen, utan istället får lyssnaren att gömma sig själv i en drömtillvaro. När man nu som revolutionär kritiserar detta bortdrömmeri är det inte för att få arbetarens hela vardag att bryta ihop utan för att man istället bör göra något åt misären och förändra vardagen så att den får ett verkligt innehåll. Livet ska inte längre behöva fyllas av illusoriska drömföreställningar. Det ska ges ett verkligt innehåll.

Alla viktiga massmedia går i dagens samhälle kapitalets ärenden. Den "samhällsdebatt" och de vettiga saker som trots allt finns blir bara saltet i anrättningen. Passiviseringen av arbetarklassen är nödvändig för att upprätthålla klassamhället. Nu är det ju inte så att radio och TV-ledningen sitter och konspirerar för att göra program som håller kvar arbetarklassen i sin passivitet. Men deras höga ställning är beroende av att systemet bibehålls. Och deras medvetande formas av detta.

En PUB-(publik)undersökning visade hösten -71 att 6,4 miljoner hade tillgång till TV i Sverige, och att 85% av Sveriges befolkning kunde välja mellan TV 1 och TV 2. TV-tittarundersökningar, som görs kontinuerligt, har visat att 7 av 10 svenskar tittar på TV dagligen med ett genomsnitt på 11 timmar i veckan. Mått i tid är TV-svenskens mest dominerande fritidssysselsättning. Av dessa 11 timmar ägnades 27% åt helt informativa program och 37% åt rena underhållningsprogram. Den procentuella andelen rena underhållningsprogram har ökat i en jämn kurva sedan mitten av sextiotalet. En förklaring till det kan ses i införandet av ytterligare en kanal, TV 2, vilket resulterade i en ökning av det totala utbudet av underhållningsprogram, och gav möjligheten att växla mellan kanalerna. Radioutredningen "Radio i utveckling" (SOU:1973:8) sammanfattade tvåkanalssystemet i följande:

"...TV-publiken föredrar i allt högre grad underhållningsprogram framför nyheter, dokumentärprogram och liknande. ...TV-tittandet har inte ökat i särskilt hög grad, men publikens val har förändrats. ...TV-tittarna som ser lite TV föredrar främst underhållningsprogram. ...TV-tittarna som ser mycket TV är de främsta konsumenterna av informativa program."

Med tanke på ovan nämnda siffror måste man anse TV vara en viktig samhälls-institution. Genom sin enorma räckvidd, stora genomslagskraft och sin särställning som opinionsbildare har TV har en mycket speciell ställning, och den gör TV till en viktig maktfaktor. Det gör också att det är av väldigt stort betydelse vilka det är som kontrollerar TV-mediet.

I den här artikeln tänker jag på en platsurist inte närmare gå in på hur Sveriges Radio/TV fungerar och vilka som styr innehållet. Jag kan bara nämna något om hur väl SR liknar vilket annat privat företag som helst. Där finns inte mer företagsdemokrati i SR än i ex på VOLVO. Programutbudet är toppstyrt och medarbetande har inga möjligheter att påverka innehållet i det totala programutbudet.

Objektivt

Artikeln avser att istället att utgöra en kort analys av programinnehållet. TV:s viktiga ställning gör att man måste vara på sin vakt mot "vinklingar" (i form av faktaförvrängning) och "subjektivism" i programutbudet. A andra sidan är alla program subjektiva och vinklade, hur "objektiva" de än kan ge sken av att vara. Ett nyhetsprogram som bara tar upp fakta är även det vinklat och subjektivt, så tillvida att man gjort ett subjektivt urval av de fakta man tyckt viktigast. Oftast har också nyheterna gått den långa vägen från t.ex. Angola genom någon korrespondent till de amerikanska eller franska jättarna AFP, AP eller UPI och via TT slutligen till SR. Då har de olika mellanhänderna gjort sitt urval av de för dom viktigaste och mest passande fakta. Detta urval av fakta behöver inte alls stämma med den "sanna helheten", och gör det knappast heller.

Enligt radioutredningen är TV:s två nuvarande största uppgifter att: "1. sprida information; 2. fungera som en underhållande källa". Förutom problemen med "avvikande objektivitet" i de informativa programmen erbjuder även underhållningsprogrammen stora möjligheter att servera synsätt och värderingar (som kan anses som felaktiga, förnedrande eller som förtäckt politisk propaganda).

Allmän stimulans

Tidigare radioutredningar har fastslagit att "TV medfört ett berikande av livet, en breddning av upplevelserna, en utvidgning av kunskaperna och en allmän stimulans". Tyvärr har Herrar Radioutredare glömt tala om hur de har kommit fram till detta. Man undrar vad "allmän stimulans, ett berikande av livet" osv egentligen innebär?

De kan ju sägas ha rätt om man menar att ett "berikande av livet" är att man fått ytterligare något att passivt iakttaga, om man menar att en "breddning av upplevelserna" innebär att man i sin passivitet har upplevt något nytt på näthinna och om man menar att "allmän stimulans" är att man får en viss motion i ben, armar och fingertoppar när man går fram till TV:n för att byta kanal.

TV har fått en passiviserande, och föga aktiverande, roll i dagens sam-

hälle. Bokläsning, studier, hobby och föreningsverksamhet har skuffats undan. TV-passiviseringen har blivit en vana som gör att människor slutar söka efter andra aktiviteter.

Underhållning

Jag tänker här gå in på de sk underhållningsprogrammen. Eftersom en så stor del av människornas liv ägnas åt dessa program är det av stor vikt att man observerar dessas ofta utpräglade fördomar, dåliga manuskript, försök att få människor att fly från verkligheten och den ökande kommersialiseringen (om den nu kan öka mycket mer?).

De amerikanska och engelska deckar- och västerntserierna som Sveriges Radio/TV köper är oftast 50 minuter långa. Detta kommer sig av att när man sänder dessa program i producentlandet är programtiden en timme, varav 10 minuter består av reklam. De här seriernas främsta målsättning är inte att vara goda kvalitetsprogram utan att genom reklaminslagen från olika företag inbringa så mycket vinst som möjligt till TV-bolagen. Naturligtvis måste de nålla ett visst mått av kvalitet eftersom tittaren annars inte skulle se programmen (och därmed inte heller reklaminslagen).

Fortsättning följer

Många av dessa serier är följetongsprogram. Tittaren ska känna sig tvungen att se "den spännande fortsättningen". Detta gör att följetongsproducenterna kan sälja fler program. Raden av följetongsserier är lång. I Sverige har vi fått dras med många av dom: bl a Familjen Ashton, Arvingarna, Forsythe-sagan, Helen- kvinna av idag, Onedlinjen, De lyckligt lottade, Joe lamp-ton's affärer, Raskens med flera, med flera.

De här följetongsserierna härstammar ursprungligen från 30-talets filmproduktion i USA. De stora filmbolagen (bl a MGM och 20th century fox) gjorde långa serier av filmer där hjälten t.ex. McCoy i filmens slut alltid befann sig i någon livsfarlig situation (hängande över ett stup eller fastbunden på rälsen medan ett tåg kommer rusande mot honom). Filmerna slutade alltid i en liknande scen och sluttex-ten berättade att man kunde komma till biografen och se fortsättningen veckan efter. Besökaren kunde så lockas till bion upp till tjugo veckor i rad. För den som inte hängt med tidigare hade man alltid en sammanfattning av det som hänt tidigare i början av filmen.

En typ av följetongsserier är också hybriderna, i vilka varje program i sig är en avslutad episod, exv:

Bröderna Cartwright, John Drake, Snobbar som jobbar, High Chaparral, Familjen Adams, Maigret, Mc Cloud, Cannon, Alias Smith and Jones, Arsene Lupin, etc., etc.

Överklasshandling

Det utmärkande för nästan alla dessa är att de handlar om överklassfamiljer. I mycket få fall är det fråga om "vanliga jobbare". Handlingen i dessa serier består mest av stora affärer mellan kapitalister, flotta supmid-dagar, kärlekstrubbel och arv. Allt i en salig blandning.

Sedan finns det också filmer som är sålda innan de är producerade, sk pre sold value. Stora filmbolag kontrakterar världskändisar till sina deckare och vilda västerns. Sedan säljer de TV-filmerna, med de stora namnens hjälp, innan filmerna ens är producerade. Ett exempel på pre sold value är Snobbar som Jobbar (med de dyrköpta världskändisarna Roger Moore och Tony Curtis).

Dean Martin

De utländska showerna med Dean Martin och Tom Jones går i samma stil varje gång. Kjell Jerselius, TV-skriptent, har skrivit en del om dessa, bl a Dean Martin:

"En speakerröst ropar ut presentationen: - Ladies and gentlemen, the DEAN MARTIN SHOW! Dino gör entré tillsammans med en av flickorna i sång- och dansgruppen GOLDDIGGERS. Han raglar, spelar berusad, drar några snuskiga historier, sjunger en upprymd sång. - Plats för en av gästartisterna. - Dino står vid en vit flygel. Bakom flygeln sitter en ackompanjator. Den senares mamma kommer in och ett tönigt vitsande tar vid. Mamman vet inte riktigt vad den italienske killen (Dino) har där att göra. Hon säger att Dino borde vara glad över att få vara med i hennes sons show. EXIT för mamman. - Nu är det dags för Dino att öppna garderoben, där kvällens överraskning befinner sig. Överraskningen är en kändis, som inte gör annat än vis-sar upp sig, säger en fras och försvinner. O S V O S V i all oändlighet".

Tom Jones

Likadant är det med de engelskproducerade showerna med Tom Jones. Programmen är varandra nästan exakt lika och bygger helt på hans sång och hans sexuella attraktionskraft. Det senare upptonas genom speciella kameravinklar och väl synliga höftvickningar.

Alla fördomar som förekommer i dessa program (programmen nästan bygger på dem) måste i sin tur påverka tittaren. Man kan som TV-tittare inte undgå att påverkas av den kontinuerliga indoktrineringen av borgerliga fördomar, värderingar och falska skönhetsideal.

Bättre med privat TV ?

Ett privatägande av TV skulle i dagens samhälle innebära att ägarna skulle indoktrinera tittaren med sina värderingar och samtidigt tjäna en massa pengar på det. Privata TV-bolag under kapitalismen skulle endast gagna kapitalet. Endast stora monopolföretag och koncerner har råd att starta konkurrens kraftiga TV-kanaler. Den sk fria radion som moderaterna talar för existerar inte under kapitalismen.

Rådsmakts familjenummer fortsätter att säljas som om det var nyutkommet. Har du inte läst det så passa på att skaffa dig det innan det är slutsållt.

Nummertar upp familjeinstitutionen från många håll: barnuppföstran, sexualiteten, kärleken m.fl. Familjens roll i den politiska ekonomin ägnas särskild uppmärksamhet.

PRENUMERERA!

4 nummer för 20:-

Stödprenumeration minst 30:-

Sätt in stälarna på postgiro 87 99 69 -4

Bokcafé ARBETARMÅKT

JÖNKÖPING:

Fornkullegatan 7, Tel 12 56 70
Onsdagar 18-20, lördagar 13-16
söndagar 16-18. Pg 86 82 68 - 4

GÖTEBORG:

Linnégatan 20, tel. 42 30 98
Onsdagar 17-19, lördagar 11-14